«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«27» қыркүйек 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 01-04 қазан 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі 01.10**	**Сәрсенбі 02.10**	**Бейсенбі 03.10**	**Жұма 04.10**
Балаларды қабылдау	**Қазан- Тәуелсіздік және отаншылдық** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Қайырлы таң, балалар! Бүгінгі көңіл күйлерің қандай? Бүгін қандай бәрің көріктісіңдер! **(қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі» - «Қос алқа»** https://zvyki.com/song/188839023/os_al_a_-_D_uletkerej_-_os_al_a/				
		Аптаның дәйексөздері: «Отан отбасынан басталады» **Міндеті:** Отан туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Аспаптарды ата»	**Дидактикалық ойын:** «Үнінен таны» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)** **Дидактикалық ойын: «Сөздерге талдау**	**«Менің Отаным» тақырыбына әңгімелер жүргізу.** **Міндеті:** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту, **(қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)**	**Саусақ жаттығуы:** «Салат» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу. сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті; қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкадағы үш кит»

		Міндеті: Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, байыту, сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті; қазақ тілі***)**	**жаса»** **Міндеті:** сөздерге дыбыстық талдау жасауға үйрету: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)** **Саусақ жаттығуы:** «Сөздер» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу. сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті; қазақ тілі***)**	**Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Сәлем – сөздің анасы (Әдептілік)** **Міндеті:** баланың үлкендермен және құрдастарымен қарым-қатынас мәдениетіне көңіл бөлу.				
		«Сәлемдесудің сиқыры». Баланы үйге келген адамға бірінші болып амандасуға, жылы жүзбен қарауға үйрету.	«Өтінемін» және «Рахмет». Кез келген өтінішті осы сөздер арқылы айтуды әдетке айналдыру	«Кешірім сұрай білу». Қателескен жағдайда мойындаудың әлсіздік емес, мәдениеттілік екенін түсіндіру.	**«**Жылы сөз». Балаңызбен бірге бүгін кімге қандай жақсы сөз айтқандарын талқылаңыздар.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек,		**Бейнелеу іс әрекеті:** «Ағаштың суретін сал» **Міндеті:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене	**Ұжымдық жапсыру:** «Күз мезгілі» **Міндеті:** Жапсырудың түрлі әдістері: симметриялы, тура-қисық қию тәсілдерін қолдану.	**Дидактикалық ойын:** «Апта күндері» **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың, апта күндері туралы білімді бекіту **(танымдық іс әрекет,**	**Дидактикалық ойын:** «Сандар тізбегі**»** **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру. (танымдық іс әрекет,

қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)		отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, түстерді өз қалауы **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Дүкенші» **Міндеті:** Тауар мен ақша арасындағы байланысты түсіндіру, сауда жасау мәдениетін қалыптастыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Менің отбасым – менің қорғаным» **Міндеті:** Баланың отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығы туралы түсінік беру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	**(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті, қазақ тілі***)** **Қозғалыс ойыны:** «Менің отбасым — менің тірегім» **Міндеті:** Отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығын түсіндіру. **Ойын барысы:** Ортаға үлкен шеңбер (үйдің символы) сызылады. Балалар музыка әуенімен бөлме ішінде жүгіреді. Музыка тоқтағанда, тәрбиеші: «Күн батты, бәріміз үйге жиналамыз!» — дейді. Балалар тез арада шеңбердің ішіне (үйге) кіріп, бір-бірін құшақтайды. Тәрбиеші: «Әр баланың отбасында, жылы ұяда тұруға құқығы бар», - деп түйіндейді. **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкенге саяхат» (Қажеттілік пен қалауды ажырату**)**	**зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** **«**Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, байыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)** **(қазақ тілі***)** **Шығармашылық жұмыс**: «Гүл күлтелері» **Міндеті:** Бала құқықтары туралы жалпы білімді жинақтау **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Айырмашылығын табу» **Міндеті:** Зейінділікті дамыту, ақша белгілерінің элементтерін (түсі, саны, суреті) тану. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	зерттеу іс-әрекеті) **«Күзгі ағаштар»** **Міндеті:** Жапсырудың түрлі әдістері: симметриялы, тура-қисық қию тәсілдерін қолдану. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті, қазақ тілі***).** **Логикалық ойын:** «Ақша қайдан келеді?» **Міндеті:** Балаларға ақшаның еңбек арқылы келетінін, оның аспаннан түспейтінін түсіндіру. **Керекті құралдар:** Мамандық иелерінің суреттері (дәрігер, аспаз, құрылысшы) және олардың еңбек құралдары. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

			Міндеті: Балаларға «керек» (бірінші кезектегі қажеттілік) және «қалаймын» (ойыншықтар, тәттілер) ұғымдарын түсіндіру. **Көрнекіліктер:** Азық-түлік, киім, дәрі-дәрмек және ойыншықтардың суреттері, екі себет (қызыл және жасыл). **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №3 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. **1.** Б. қ, аяқтарын сәл алшақ қойып, қолдарын төмен түсіріп тұрады. 1 дегенде басты оңға иіп, қолды төмен сырғытып түсіру, 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу 3 дегенде басты солға иіп, қолды сырғытып төмен түсіру 4 дегенде бастапқы қалыпқа келу **2.** Б. қ,қол белде, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде оң иықты көтеру, 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу, 3 дегенде сол иықты көтеру, 4 дегенде бастапқы қалыпқа келу **3.** Б. қ, қолды иыққа қою, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде қолды жоғары көтеру, 2 дегенде иыққа түсіру. 3 дегенде қолды белге қою. Б.қ. келу. **4.** Б. қ, қол белде, аяқ арасы алшақ.				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">1 дегенде оң қолды бұрылып сол жаққа созу,
2 дегенде сол қолды бұрылып оң жаққа созу,
3 дегенде бастапқы қалыпқа келу.
5. Б. қ, еденге отыру, қолды артқа тіреп отыру.
1 дегенде қолмен тізені бүгіп құшақтау,
2 дегенде бастапқы қалыпқа келу.
6. Бастапқы қалып, қол белде, аяқты ауыстырып секіру, адымдау.
7. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру.
«Шынықтыру жасап біз,
мықты болып өсеміз»</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.
Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (Үнемді тұтыну)
Аумин десең маған,
Алтыннан-жағаң,
Күмістен тағаң
Оң жағыңнан кетпесін,
Тілеуің қабыл,
Мұратың асыл болсын, Аумин</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).</td></tr>
<tr><td></td><td>Әңгімелесу:
«Күз мезгілі»
Міндеті:
өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға баулу.
(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)</td><td>Әңгімелесу:
«Жиһаз»
Міндеті:
өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға баулу.
(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)</td><td>Дидактикалық ойын:
Жұмбақтың жауабын мүсінде»
Міндеті: заттарды (ойыншықтар, ыдыстар) мүсіндеу, қол мен саусақ қимылдарын жетілдіру.
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)</td><td>Фотосуреттер қарастыру
«Алтын күз»
Міндеті: суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
(қазақ тілі***)</td></tr>
</table>

Кестеге сәйкес ҰІӘ		**1. Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау **Міндеті**: Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **2. Математика негіздері** Сан және санау **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру **3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. **4. Музыка** «Күз» **Міндеті:** Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгертуді меңгерту	**1.Математика негіздері** Жиын **Міндеті** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, **2. Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті**: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **Міндеті:** **Қайшыны қолдануды бекіту:** шаршылардан үшбұрышты пішіндер қиып алу; **Заттық және сюжеттік сурет салу** Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу; **Заттық мүсіндеу** Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды	**1.Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті**: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2. Математика негіздері** Жиын **Міндеті** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, **3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. беруге үйрету. **4. Музыка** Күз **Міндеті:** Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту.	**1.Сөйлеуді дамыту** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасауға машықтандыру. **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Бала, оның отбасы, үйі **Міндеті:** Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету. **3. Көркем әдебиет** «Менің ойыншықтарым» М.Әлімбаев **Міндеті:**

			(ойыншықтар, ыдыстар) мүсіндеу, қол мен саусақ қимылдарын жетілдіру; Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен **құрастыру** Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға баулу. **4. Дене шынықтыру** Гимнастикалық қабырғадағы жаттығулар» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар. Допты жоғарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу. Гимнастикалық қабырғаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға еңкею *Спорттық ойындар.* Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Адамның денсаулығы	Ән айту дағдыларын қалыптастыру қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгертуді меңгерту	Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. **4. Дене шынықтыру** «Доппен жаттығулар» **Міндеті:** ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; заттардың, кегльдердің арасымен, жіптерден аттап жүру; қосалқы қадаммен алға қарай жүру. ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; заттардың, кегльдердің

			дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру		
2-ші таңғы ас	2-ші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (кезекшілік) . Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту.				
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру. **Міндеті:** Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау.				
Серуен		**Аула тазалаушының еңбегін бақылау (карта №21)** **Міндеті:** назарын балабақша ауласының тазалығына аудару. Балабақша тазалығы аула тазартушының міндетінде. Күзде жерге жапырақтар көп түседі, аула тазартушы айналаны жиі түскен жапырақ қалдықтарынан тазартуы қажет. **Көркем сөз** Жақсы жерге жүреді, Жаман жерде жатады. (Сыпырғыш) **Мақал-мәтелдер** Еңбек түбі – береке **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Айгөлек» Балалардың қимыл-қозғалыстарын дамыту, ауызша дабылдар	**Өтіп бара жатқан адамдарды бақылау (карта №22)** **Міндеті:** Байқағыштығын, назар салуларын дамыту; күздегі өлі табиғат құбылыстарын түсіндіру, киім үлгілерінің маусымдық, ауа-райына байланысты өзгеретінін баяндау; балалардың сөздік қорларын байыту. **Көркем сөз** Жапырақ сиректеу, Ауа желкемдеу, Түн ұзақтау, Күн келтелеу **Қимыл-қозғалыс ойыны** «Түйілген орамал» Дыбыс бойынша әрекет жасайды, орамалды екі қолмен асыра лақтыру және қағып алу. Қимыл-әрекетін	**Балабақшаға азық-түлік әкелген жүргізушінің жұмысын бақылау (карта №23)** **Міндеті:**жүргізушінің өз көлігін қалай күтетінін, оны қалай жөндейді, басқара білуі туралы әңгімелеу, жүргізушінің өте ұқыпты болуы, жол қозғалысы ережесін жете білу қажет екенін түсіндіру. **Бақшада еңбек** **Міндеті:** көкөніс, өсімдіктерді жинауға, ағаш, бұта түптерінің топырағын қайта қопсытып, өңдеуге үйрету **Көркем сөз** «Бип-бип», «бип» дейді «Жол шетінде жүр» дейді Асығыс жүруге	**Таяудағы көшелерді бақылау (карта №24)** **Міндеті:** Көше туралы білімдерін кеңейту. Балаларға көшеде көлік қозғалысының көптігін ескерту. Жолда жүру ережелерімен танысуды жалғастыру: бағдаршам дабылдары, жаяу өткелдер туралы білімдерін бекіту. **Көркем сөз** Бас көшеде қырағы, Үш көзді дәу тұрады. «Бұзба көше тәртібін, Ашса кезек үш көзін, Ұрынасың апатқа» (Е. Елубаев) Айтты деп біл үш сөзін. Тоқта, Сақтан, Жол ашық. Жүрме жолға таласып. Қызыл көзін ашқанда,

		(есімдері) бойынша әрекет ету. Сапқа тұрғызу. **Еңбектену әрекеті** Аула тазалаушыға көмектесу Әр баланың күші мен мүмкіндігіне байланысты жұмыс бөлу. Үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Жұмыс жасау үшін не қажет?» Түрлі кәсіп иелеріне қажетті құрал-саймандар туралы балалар білімдерін бекіту. **Жеке жұмыс:** заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы "жыланша" жүгіруге үйрету **Өзіндік әрекет** Құрылыс салуға (үй, кеме) қажет заттарды жинауға үйрету; ойын барысында табиғи материалдарды (құм, су және т.б.) қолдану. Балалар ойынының тақырыбы мен мазмұнын дамыту.	дамыту:ептілік, дәлдік. **Еңбектену әрекеті** Аула мен дәлізді тазалау Аула мен дәлізді тазалайды. Сыпырғышты, қалақты дұрыс қолдануға дағдыландыру, еңбектенуге, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар.** Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау «Түстерді ажырат» Киімдерді табу және нақты түстерін ажырату дағдысын қалыптастыру. **Жеке жұмыс:** заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы "жыланша" жүгіруге үйрету **Өзіндік әрекет** Ойын таңдауда өзіндік дербестігінің болуы. Ойындарды құру мен іске асыруда белсенділік танытуға тәрбиелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-**	болмайды. Болмайды. Машина. Мақал-мәтелдер Көш көлікті болсын. Сабыр түбі сары алтын. **Қимыл-қозғалыс ойыны** «Самокатпен жарысу» Бір аяқпен итеру арқылы тіке жүру, тепе-теңдікті сақтау. Жарыстарда самокатпен жүре білу дағдысын қалыптастыру. **Еңбектену әрекеті** Гербарий жасау үшін өсімдіктерді жинау Атауларына, сыртқы белгілеріне байланысты бірнеше өсімдіктерді ажырата білуге үйрету. Балаларды ауладағы өсімдіктерді жинауға гербарийге түбірімен қазуды үйрету. **Дидактикалық ойындар**. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау «Ойлан, тап, ата!» Машинаның құрылысы туралы білімдерін жетілдіру. Балаларды машинаның негізгі бөлшектерін (двигатель, кузов,	Сабыр сақта, баспа алға. Сары көзін ашқанда Қарап қалма аспанға, Жасыл көзін ашқанда, Жүре бергін жасқанба. (Ә. Табылдиев) **Мақал-мәтелдер** Сақ жүрсең, сау жүресің. Бір күндік жолға шықсаң, үш күндік жол азық ал. **Қимыл-қозғалыс ойыны** «Өз орныңды тап» Балаларды алаңда түрлі бағыттарда жүгіруге үйрету. Бағдаршам белгілері мен дабылдарын жаттату. Еңбектену әрекеті Кептіруге арналған өсімдіктерді дайындау және жаю Қағазға жиналған өсімдіктерді ұқыпты жаю. Тәрбиешілермен бірге олады құралға бекіту. Ұқыптылыққа, бастаған істі соңына дейін жеткізуге үйрету, әдетке айналдыру. **Дидактикалық ойындар.** Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау

		(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	**әрекеті)**	кабина, дөңгелек рамалары), кабина құрылғыларын (руль, құралдар, орындық, әйнек) **атай білуге оқыту.** **Жеке жұмыс:** заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы "жыланша" жүгіруге үйрету **Өзіндік әрекет** Балалардың ойын барысында өздері мен серіктестерінің әрекеттеріне ынта қоюға үйрету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	«Бұл қандай белгі?» Жол белгілерін айыра білуге және дұрыс атай білуге үйрету. **Жеке жұмыс:** заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы "жыланша" жүгіруге үйрету **Өзіндік әрекет** Балалардың ойын барысында бір-бірімен араласу қабілеттерін іске асыру, өз әрекеттерін айтуға, ойларын білдіруге үйрету, құрбысының ұсынысына келіспеушілік танытуда әсіресе, рольдерді, ойыншықтарды, міндеттерді бөлген кезде өз ойларын дәлелмен жауап беруге дағдыландыру. **зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру. Дара жұмыс этикет ережелерін сақтауын қадағалау. Серуен мен саяхат кезінде алған әсерлерін суретте бейнелеу**.** Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу.				

Түскі ас	Балалардың назарын тағамға аудару, олардың адам денсаулығына пайдасын айту. Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру. Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.
Күндізгі ұйқы	Ұйқыға арналған әуен аудио-ертегі қою. «Бесік жырын» тыңдату. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау (баяу музыка тыңдау). Кітап, журналдар оқып беру.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру. **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№3 кешен** **Керуеттегі жаттығулар** Ояну жаттығу. Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау) - «Күн оянады» - арқада жатып. Шынтаққа көтерілу, басты оңға –солға бұру. - «Күн оянады» - арқада жатып. Тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұралу. - «Күншуақты жаттығу» - арқада жатып. Алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. - «Күн көтеріледі» - іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. - «Мен – үлкен күнмін» - төсек жанында тұрып. Қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. Керует жанындағы жаттығулар «Күннің оянуы» «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. Ақырын тұрады. Биік, биік, биікке - Балалар тұрып, қолдарын жоғары қарай көтереді. Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. Төмен, төмен, төменге - балалар тізе бүгіп отырады, басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. Керемет, керемет - Балалар тұрып алақан соғады. Күлімдейді күн. Қол белде, оңға-солға бұрылу. Шынықтыру шарасы.

	Табанды шынықтыру массажы Таяқтарды жылжытып, Массаж жасау білеміз. Он аяққа 1-2-3, Сол аяққа 1-2-3. Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. Демалуды қалыпқа келтіру Тыныс алу жаттығу. Қолға шарды аламыз, Қатты, қатты үрлейміз. Уф-ф-ф, Уф-ф-ф... Қатты үрленген шарым Жарылып қалды, пах.				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) **Міндеті:**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеттерін қалыптастыру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)		**Еңбек іс-әрекеті:** «Топтағы тазалық» **Міндеті:** Топта тазалық сақтауға, ойыншықтарды сүртуге, табиғат бұрышындағы тіршілік иелеріне күтім жасауға баулу **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Тәжірибе:** Электр зарядтары туралы тұжырымдама **Міндеті:** заттардың барлығында белгіленген электр зарядтары бар екенін түсіндір; зейінді,	**Тәжірибе:** **«Су айналымы»** **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:** «Соқыр теке» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен	**Дидактикалық ойын:** «Кім, қайда өмір сүреді?» **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:** «Сақина» **Міндеті:** Ұлттық	**Театрландырылған іс-әрекет:** **«**Саңырауқұлақ саясында» сахналау В. Сутеев **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу. **Әңгімелесу:** **«Бұлт қайдан пайда болады?»** **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және

		есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)** **Ұлттық ойын: «**Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**, қазақ тілі***)**	қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру****	ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:** «Әткеншек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**
Балалармен жеке жұмыс		**Коммуникативтік дағдылар:** «Түлкі мен Тырна» ертегісін сахналауға қатыстыру(кейіпкерлері н сөздерін айтқызу) **Міндеті:** сахналық қойылымдарға қатысуға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын қолдануға үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Ж. Айсултан*	**Дидактикалық ойын:** «Жолды тап» **Міндеті:** берілген бағытта қозғалуға жаттықтыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *М. Аяла*	Мазмұндау **Міндеті**: жолда жүру ережелерін, қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениетінің ережелерін сақтауа үйрету **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *Г. Ақерке*	**Дидактикалық ойын:** «Гимнді» жаттау **Міндеті:** өзінің туған жерін атауға, Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға, өз Отанын – Қазақстан Республикасын мақтан тұтуға үйрету **(музыка****)** **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

					Р. Әміре
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **Міндеті:**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту.				
Серуен		**Аула тазалаушының еңбегін бақылау (карта №21)** **Міндеті:** назарын балабақша ауласының тазалығына аудару. Балабақша тазалығы аула тазартушының міндетінде. Күзде жерге жапырақтар көп түседі, аула тазартушы айналаны жиі түскен жапырақ қалдықтарынан тазартуы қажет. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Өтіп бара жатқан адамдарды бақылау (карта №22)** **Міндеті:** Байқағыштығын, назар салуларын дамыту; күздегі өлі табиғат құбылыстарын түсіндіру, киім үлгілерінің маусымдық, ауа-райына байланысты өзгеретінін баяндау; балалардың сөздік қорларын байыту. Экологиялық әңгімелесу:: «Айналамыздағы табиғат» **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Балабақшаға азық-түлік әкелген жүргізушінің жұмысын бақылау (карта №23)** **Міндеті:**жүргізушінің өз көлігін қалай күтетінін, оны қалай жөндейді, басқара білуі туралы әңгімелеу, жүргізушінің өте ұқыпты болуы, жол қозғалысы ережесін жете білу қажет екенін түсіндіру. **Бақшада еңбек** **Міндеті:** көкөніс, өсімдіктерді жинауға, ағаш, бұта түптерінің топырағын қайта қопсытып, өңдеуге үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Таяудағы көшелерді бақылау (карта №24)** **Міндеті:** Көше туралы білімдерін кеңейту. Балаларға көшеде көлік қозғалысының көптігін ескерту. Жолда жүру ережелерімен танысуды жалғастыру: бағдаршам дабылдары, жаяу өткелдер туралы білімдерін бекіту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **Сөздік минимум:** шалбар ,көйлек, жейде ,жина. **Ойын жаттығу:** «Кім киімін ұқыпты жинайды?» **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-		**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» «Бір кітап» акциясы. Балалардың алып	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Алтын сақа» ертегісімен танысу**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Мазмұндау:** **Міндеті:** «Алтын сақа»	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театрландырылған іс-әрекет:**

рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)		келген кітаптарын қарау, дұрыс қолдануға үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері **Міндеті:** Баланың міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	**Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Қауіпті – қауіпсіз» (Доппен ойын) **Барысы:** Тәрбиеші допты балаға лақтырып, бір іс-әрекетті айтады. Егер ол қауіпсіз болса, бала допты қағып алады, қауіпті болса – кері итереді. *Мысалдар:* Терезеден сығалау (болмайды), ойыншықтарды жинау (болады), дәрілермен ойнау (болмайды), бағдаршамға қарау (болады).	суреттерін қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпті заттарды жина» **Міндеті:** Үйдегі өткір, кесетін және қауіпті заттарды анықтау. **Қажетті құралдар:** Ойыншықтар мен нақты заттардың суреттері (қайшы, пышақ, ине, дәрілер, үтік және қуыршақ, доп). **Ойын барысы:** Ортада барлық заттар араласып жатады. Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ — **«қауіпсіз ойыншықтарды»** себетке жинайды. Екінші топ — **«тиісуге болмайтын қауіпті заттарды»** қызыл жәшікке жинайды. Соңында әр заттың неге қауіпті екені талқыланады.	«Алтын сақа», ертегісін сахналау **Міндеті:** сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** **Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету **«Егер... не істейсің?»** **Барысы:** Балаларға сұрақ қойылады: «Егер үйде жалғыз қалсаң және біреу есік қақса, не істейсің?» «Егер саябақта адасып кетсең, кімнен көмек сұрайсың?» «Егер қолыңды күйдіріп алсаң, не істеу керек?»

Балалардың үйге қайтуы		**Әңгімелесу**: «Баланың үйдегі бауырларымен қатынасуы»	**Психологтің кеңесі: мысалы:** «Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы **әңгімелесу.**	**Кеңес:** «Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы»
МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы **«04» қазан 2024 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 07-11 қазан 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 07.10**	**Сейсенбі 08.10**	**Сәрсенбі 09.10**	**Бейсенбі 10.10**	**Жұма 11.10**
Балаларды қабылдау	**Қазан- Тәуелсіздік және отаншылдық** Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **«Күй күмбірі» - «**Балбырауын» https://lmusic.kz/mp3/asylbek-ensepov-yly-zhibek-zholy-balbyrauyn/1647 **Еңбек әрекеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Менің өлкем» тақырыбына іс-әрекеттер (суреттер қарастыру, әңгімелесу, шырмашылық «с-әрекеттер)** **Міндеті:** Туған өлке, ел, Отан туралы түсініктерін кеңейту.. **(Тәуелсіздік және отаншылдық)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту. **(қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет; музыка ****) («Менің**	**Аптаның дәйексөздері**: «Отан оттанда ыстық» **Міндеті:** Отан туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **(Тәуелсіздік және отаншылдық)**	**Еңбек іс-әрекеті:** Аквариумдағы балықтардың суын жаңарту, жем беру **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу.	**Дидактикалық ойын:** «Атын атап бер» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты	**Әңгімелесу:** Азық түлік (сурет қарастыру) **Міндеті:** Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру **(қазақ тілі***)** **Дидактикалық**

	Қазақстаным»-Біртұтас тәрбие) **Дидактикалық ойын:** «Әуенді таны» **Міндеті:** Әуенді тани білуге үйрету. Ойын элементтерін пайдалана отырып, музыкаға қызығушылықтарын дамыту **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	**(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыканттар» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Телеграф» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **(қазақ тілі***)**	жауап беруге баулу.. **(қазақ тілі***)** **Қол еңбегі:** Өз бетімен әр-түрлі табиғи материалдардан ойыншықтар жасау **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «**Көңілді-мұнды» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. (**музыка******)	**ойын:** «Көңілді паравоз» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	**«Өнегелі 15 минут»** **Жүрегі жылы жан (Мейірімділік пен жанашырлық)**				

өкілдерімен	**Міндеті:** Баланы өзгенің сезімін түсінуге (эмпатия) баулу				
	«Қамқорлық». Үйдегі қарт адамдарға немесе кішілерге көмектесу (су әкеліп беру, ойыншығын бөлісу).	Жануарлар – біздің досымыз». Даладағы құстарға жем шашу немесе үй жануарына күтім жасау.	«Жылы сөз». Күніне кем дегенде 3 адамға мақтау (комплимент) айту ойыны.	«Көмек қолы». Көшеде ауыр сөмке көтерген қарт кісіге жол беру немесе есік ашып тұру туралы әңгімелесу.	«Ойыншықтар мейірімділігі». Ойыншықтарын реттеп, мұқтаж балаларға сыйға берудің маңызын түсіндіру.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Көңілді қалам» Балалармен бірлесіп плакатта сурет салу **Міндеті:** Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады) **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** Кім зейінді? **Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білу. **(қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Есімдер әлемі»	**Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қазақ тілі***)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Менің отбасым – менің қорғаным» **Міндеті:** Баланың отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығы туралы түсінік беру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Көңілді бояулар» **Міндеті:** Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады) **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Адасқан цифрлар» **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Жағдаяттық ойын:** «Көмекке мұқтаж кейіпкерлер»	**Дидактикалық ойын: «**Пішіндерді боя» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Сиқырлы сандықша» **Міндеті:** Әр баланың өз есіміне және жеке басына құқығы бар екенін бекіту. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	**Қол еңбегі:** Өз бетімен **оригами** арқылы ойыншықтар жасау **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Оң және сол» **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта). **(танымдық іс әрекет,**

	Міндеті: Баланың өз есіміне деген құқығын түсіндіру, өзін-өзі құрметтеуге үйрету. **Ойын барысы: (танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		**Міндеті:** Балаларды денсаулық сақтау және білім алу құқықтарымен таныстыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**		**зерттеу іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.. **Ертеңгілік жаттығу** №3 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. 1. Б. қ, аяқтарын сәл алшақ қойып, қолдарын төмен түсіріп тұрады. 1 дегенде басты оңға иіп, қолды төмен сырғытып түсіру, 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу 3 дегенде басты солға иіп, қолды сырғытып төмен түсіру 4 дегенде бастапқы қалыпқа келу 2. Б. қ,қол белде, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде оң иықты көтеру, 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу, 3 дегенде сол иықты көтеру, 4 дегенде бастапқы қалыпқа келу 3.Б. қ, қолды иыққа қою, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде қолды жоғары көтеру, 2 дегенде иыққа түсіру. 3 дегенде қолды белге қою. Б.қ. келу. 4. Б. қ, қол белде, аяқ арасы алшақ. 1 дегенде оң қолды бұрылып сол жаққа созу, 2 дегенде сол қолды бұрылып оң жаққа созу, 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. 5. Б. қ, еденге отыру, қолды артқа тіреп отыру.				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">1 дегенде қолмен тізені бүгіп құшақтау,
2 дегенде бастапқы қалыпқа келу.
6. Бастапқы қалып, қол белде, аяқты ауыстырып секіру, адымдау.
7. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру.
«Шынықтыру жасап біз,
мықты болып өсеміз»</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою)
Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, көркем сөз қолдану (Үнемді тұтыну)
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамыз,
Таза болды мұнтаздай,
Тағамға қол созамыз)
Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).</td></tr>
<tr><td>Дидактикалық ойын:
«Қызыл-ақ»
Міндеті: Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтауға үйрету
(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)</td><td>Дидактикалық ойын:
«Сөйлем құрастыр»
Міндеті: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру
(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)</td><td>Сурет бойынша әңгімелеу
«Жыл мезгілдері» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру
Міндеті: өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, 5-6 сөйлеммен сипаттауға; сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру
(қарым-қатынас іс-әрекеті; қарым-</td><td>Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы?»
Міндеті: Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту; сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру
қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)</td><td>Дидактикалық ойын: «Менің отбасым»
Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу; сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру
(қарым-қатынас іс әрекеті; қарым-қатынас іс-әрекеті,</td></tr>
</table>

			қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)		**танымдық іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Сөздік қор **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, байыту. **2. Көркем әдебиет** «Арыстан мен тышқан» ертегі **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Заттық әлемі, кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Көлік, байланыс құралдары Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну. **4. Дене шынықтыру** «Гимнастикалық	**1. Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау **Міндеті**: Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **2. Математика негіздері** Сан және санау **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру **3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. **4. Музыка** «Менің балапандарым қайда?» **Міндеті:** Ән айту дағдыларын қалыптастыру Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би	**1.Математика негіздері** Сан және санау **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру **2. Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау **Міндеті**: Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру.** **Міндеті**: **Жапсырудың түрлі әдістері:** симметриялы, тура-қисық қию тәсілдерін қолдану. **Сурет**. Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **Мүсіндеу.**Адамның бейнесін, жануарлардың	**1.Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру **Міндеті:** Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау 2.**Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. **3. Қазақ тілі** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті**: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту.	**1. Сөйлеуді дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасай алуды, әртүрлі ойындарды бірге, келісіп ойнауды машықтандыру. **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Көлік, байланыс құралдары **Міндеті:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну **3.Көркем әдебиет** «Мақтақызбен мысық» қазақ халық ертегісі **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру. **4. Дене шынықтыру** «Баскетбол элементтері» **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық

	скамейканың бойымен жүру» **Міндеті:** әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту	қимылдарын шығаруды, мәтінге сәйкес әнді сахналауды; шығармашылық тапсырмаларды	қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. **Қағаздан құрастыру** Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (сәукеле) құрастыру. **4. Дене шынықтыру** **«**1,5–2 минут тоқтамай жүгіру» **Міндеті:** шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы "жыланша" жүгіру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру.	**4. Музыка** «Менің балапандарым «Менің балапандарым қайда?» **Міндеті:** Ән айту дағдыларын қалыптастыру Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығаруды, мәтінге сәйкес әнді сахналауды; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу
2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту.				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	**Температураның түсуін бақылау**	**Ауа райын бақылау (№1 карта)** **Міндеті:**	**Желді бақылау (№2 карта)** **Міндеті:**желдің	**Күнді бақылау (карта №3)** **Міндеті:**Күннің орны	**Бұлтты бақылау (карта №4)** **Міндеті:**Балаларға

	(термометрмен жұмыс) **(карта №25)** **Міндеті:** Балаларға ауа температурасын бақылау үшін арнайы құрал термометр бар екендігін түсіндіру. Термометрдің құрылысы туралы түсіндіру **Көркем сөз** Метеоролог Желдің күшін, екпінін, Бұлттың түсін, кескінін. Отырады бақылап, Қалт жібермей ешбірін. Мақал-мәтелдер Көктемгі әрекет- Күздегі берекет. Жаңбыр – егіншінің жаны. **Қимылды ойын:** «Ыңғайлы бол» Екі аяқты серпу арқылы құралдан секіру.Ептілікті, жылдамдықты, төзімділікті дамыту. **Еңбектену әрекеті** Аулада еңбектену Балаларды жұмыс уақытын үнемдеуге	Табиғаттағы күзгі өзгерістер туралы балалардың білімдерін қалыптастыру. Қ ы р к ү й е к – күн қысқарды, күн көзі жаздағыға қарағанда төмендеді, ал ауа температурасы болса тәулік ішінде бірден өзгереді. Күндіз ауа райы жылы, кейде тіпті ыстық та, бірақ түндер салқынырақ болып барады. Қазан – суық түсе бастады, бұлыңғыр күндер көбірек болып жиі жаңбыр жауатын болды, күшті жел соғатын болды. Ауа температурасы төмендеді. Күн бұрынғыдан да қысқарды. Қараша – күндер қысқарды, күн көзі жоғары көтерілмейді, күндер бұрынғыдан да суытты. Аспан бұлыңғырланып, қар аралас жаңбыр жиі жауады. Ауа температурасы 00 -тен төмен болып, жер қата бастайды, тоғандарды мұз жабады.	неліктен соғатынын түсіндіру. Жел – бұл ауа қозғалысы. Желдің күшін өсімдіктердің қозғалысына қарап анықтауды үйрету **Көркем сөз** Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады (Жел) Жел де ауа кәдімгі, Жел дегенің тек бірақ. Ойға-қырға шапқылап, Байыз таппас ауа ғой. (М. Әлімбай) **Ырым** Жануарлар қай жағына жатса – сол жақтан жел соғады. Егер түнге қарай жел күшейсе – ауа райы бұзылады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Жел мен жапырақшалар» Әр түрлі бағытта жүгіруді дамыту, белгі бойынша қимыл жасай білу. **Еңбектену әрекеті** Табиғат бұрышында өсімдіктерді өсіру үшін жер дайындау Балаларды	мен күздегі күн ұзақтығының арасындағы өзара байланысты айту Табиғатқа деген байқағыштығын, білуге құштарлығын, сүйіспеншілігін дамыту. **Көркем сөз** «Анамыздай мейірлі күн, Аймалайды шыңда тұрып». Май берейін, құрт берейін, Күннің көзі шық, шық! Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **Ырым** Егер таңертең күн қызарып шықса, ауа райы бұзылады, жаңбыр және жел болуы мүмкін. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Бұлт пен күн» Батылдыққа, қауіптіліктен құтылу мақсатындағы жұмылу қабілетіне тәрбиелеу, еркін	бұлттар деген не екенін, олардың неліктен аспанда бірде ақырын, бірде тез жылжитынын түсіндіру. **Көркем сөз** Аспанға ұшар бу болып, Жерге қайтар су болып (Бұлт) **Ырым** Бұлттар төмен болса, жаңбыр жауады, күн суытады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Біз көңілді балалармыз» Балалардың қозғалыс белсенділігін, ойын тәртібін орындай білуін дамыту Еңбектену әрекеті **Еңбек тапсырмалары** Өз өзіне қызмет ету; серуен соңында ойыншықтарды жинау. Еңбек ете алу қабілетін дамыту, үлкендерге көмек бергісі келетін тілегін тәрбиелеу **Дидактикалық ойындар.** **Тәжірибелер мен**

	үйрету. Материалдар мен құралдарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар.** **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** **Тәжірибе жасау.** Ауа температурасын өлшеу. Балаларды ай бойы (тәрбиешілердің көмегімен) ауа температурасын өлшей білуге үйрету. Түйін. Ауа температурасы үнемі төмендеп отырады. **Өзіндік әрекет** **Жеке жұмыс:** Балаларды ойын таңдай білуге, рольді бөлісуге қозғау салу; бастапқы пәндік-кеңістік оқиғасын ойын тобында 3-4 адамнан ұйымдастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Балалардың байқағыштықтарын дамыту, сөз белсенділігін арттыру. **Көркем сөз** Санай бер, Қарай бер, Бояуы – жүз, Келді күз Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) **Ырым** Қыркүйек құрғақ та жылы болса, қыс кешірек түседі Жаз жаңбырлы, ал күз жылы болса, қыс ұзақ болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:**: «Орамалмен ойнау» Еңбектену әрекеті Учаскені қоқыстан тазарту Тырнауышпен, күрекпен жұмыс істеу дағдыларын бекіту. Еңбек нәтижесіне барлығы бірдей жауап беру. Еңбектегі ұжымдық сезімді қалыптастыру	тапсырылған іске тыңғылықты қарауға үйрету. Жұмысты тату жасау, бір - біріне көмектесу **Дидактикалық ойындар.** **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау**. «Жел» сөзіне анықтама айт» Заттардың сапасын білдіретін сөздердің қорын кеңейту **Тәжірибе.** Шардың желін шығару. Қорытынды. Жел дегеніміз – кейде қатты, кейде баяу горизонтальды бағытта қозғалып соғатын ауаның ағымы. **Жеке жұмыс:** алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдануға жаттықтыру **Өзіндік іс-әрекет** Қуанышты тыныш жағдайды тудыру және оны сақтауға көмектесу; ынталарын	дамыту **Еңбектену әрекеті** Гүлзардағы еңбек. Гүлзарды солған өсімдіктерден тазарту Балаларды қолынан келетін еңбекке араластыру. Ұйымшылдықпен жұмыс жасауға, бір - біріне кедергі жасамауға, ортақ тапсырманы орындауға үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар.** **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** 1-тапсырма «Күн жолын көрсет» Балаларға шығыстан батысқа қарай күн жолын қолмен суреттеуге үйрету. 2-тапсырма «Күн таңертең, күндіз, кешке болған жерлерге тұр» Кеңістікті бағдарлауға үйрету **Жеке жұмыс:** балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **Өзіндік іс-әрекет**	**сұрыптамалар жасау** «Бұлтты суретте» Бұлтты суреттейтін сөздерді тауып айтуға үйрету **«Аспан денелерін ата»** Күн, Ай, жұлдыздар, планеталар – аспан денелері екендігі жайлы балалардың білімдерін бекіту **Жеке жұмыс:** балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

		Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау Сөздік ойын «Ауа райы туралы айтып бер» Балаларды ауа райын сипаттайтын сөздерді тауып айтуға үйрету (жылы, ашық, құрғақ, желді, жаңбырлы, бұлтты т.б.) **Жеке жұмыс:** алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдануға жаттықтыру **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға мүмкіндік беру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	және өз бетінше жұмыс жасай алатындығын көтермелеу **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Ынталарын, өз бетінше жұмыс жасай алатындығын көтермелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	
Серуеннен оралу	**«Жыл мезгілдері: жаз, күз белгілері»** **Міндеті:** Балаларға жыл мезгілдерін қайталату. Жанды және жансыз табиғат туралы түсіндіру. Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру. Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға үйрету.				
Түскі ас	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **«Ас – адамның арқауы»** Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу **Бата беру**				

	Дастарханың бай болсын. Қазан-ошағың май болсын. Төрт түлігің сай болсын. Көңілің толып жай болсын! **Міндеті:**Балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу. **(Үнемді тұтыну)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау «Түлкі мен тырна» ертегі. «Сандар» әнін тыңдату.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористі дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар). **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№3 кешен** **Керуеттегі жаттығулар** Ояну жаттығу. Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау) - «Күн оянады» - арқада жатып. Шынтаққа көтерілу, басты оңға –солға бұру. - «Күн оянады» - арқада жатып. Тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұралу. - «Күншуақты жаттығу» - арқада жатып. Алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. - «Күн көтеріледі» - іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. - «Мен – үлкен күнмін» - төсек жанында тұрып. Қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. Керует жанындағы жаттығулар «Күннің оянуы» «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. Ақырын тұрады. Биік, биік, биікке - Балалар тұрып, қолдарын жоғары қарай көтереді. Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. Төмен, төмен, төменге - балалар тізе бүгіп отырады, басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. Керемет, керемет - Балалар тұрып алақан соғады. Күлімдейді күн. Қол белде, оңға-солға бұрылу. Шынықтыру шарасы. Табанды шынықтыру массажы

	Таяқтарды жылжытып, Массаж жасау білеміз. Он аяққа 1-2-3, Сол аяққа 1-2-3. Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. Демалуды қалыпқа келтіру Тыныс алу жаттығу. Қолға шарды аламыз, Қатты, қатты үрлейміз. Уф-ф-ф, Уф-ф-ф... Қатты үрленген шарым Жарылып қалды, пах.				
Бесін ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Ұлттық ойын:** «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Дидактикалық ойын:** «Атын атап бер де бейнеле» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (боғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Айгөлек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;	**Дидактикалық ойын:** «Жыл мезгілдерін тап» **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Өткеншек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;	**Дидактикалық ойын:** **«Заттар әлеміне саяхат»** **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Жүзік жасырмақ» **Міндеті:**Ұлттық ойынға белсенділікпен	**Ұжымдық жапсыру** Композиция «Күз» **Міндеті:** Сюжеттік композициялар жасау, қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Соқыр теке» **Міндеті:**Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;

		бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**
Балалармен жеке жұмыс	**Құрастыру:** «Күшік» **Міндеті:** «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Ж. Әлем*	**Бейнелеу іс-әрекеті: «**Кілем» **Міндеті:** қазақ оюының бөліктері туралы ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *К. Санжар*	**Физикалық қасиеттер** **Міндеті:** спорттық ойындар мен жаттығулардың бастапқы техникасымен таныстыруды жалғастыру **(дене шынықтыру)** *С. Жігер*	**Жапсыру**: «Алаша» **Міндеті:** жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтауды, жұмысты ұқыптылықпен орындауға үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Е. Медина*	**Дидактикалық ойын**:"Тәулік бөліктерін сипатта" **Міндеті:** тәулік бөліктерін ажыратуға, олардың сипаттамалық ерекшеліктерін түсіндіруді жалғастыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *М. Аяла*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).				
Серуен	**Температураның түсуін бақылау (термометрмен жұмыс) (карта №25)** **Міндеті:** Балаларға ауа температурасын бақылау үшін арнайы құрал термометр бар екендігін түсіндіру. Термометрдің құрылысы туралы түсіндіру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-**	**Ауа райын бақылау (№1 карта)** **Міндеті:**Табиғаттағы күзгі өзгерістер туралы балалардың білімдерін қалыптастыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Желді бақылау (№2 карта)** **Міндеті:**желдің неліктен соғатынын түсіндіру. Жел – бұл ауа қозғалысы. Желдің күшін өсімдіктердің қозғалысына қарап анықтауды үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Күнді бақылау (карта №3)** **Міндеті:**Күннің орны мен күздегі күн ұзақтығының арасындағы өзара байланысты айту Табиғатқа деген байқағыштығын, білуге құштарлығын, сүйіспеншілігін дамыту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Бұлтты бақылау (карта №4)** **Міндеті:**Балаларға бұлттар деген не екенін, олардың неліктен аспанда бірде ақырын, бірде тез жылжитынын түсіндіру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

	әрекеті)				
Серуеннен оралу	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. **Сөздік минимум: шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір.** **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Тыйым сөздермен таныстыру** **Міндеті:** Тыйым сөздерді үйрету арқылы әдептілікке тәрбиелеу, үлкенді сыйлау, кішіге ізет көрсету. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын: «**Пайдалы және зиянды тағамдар» **Міндеті:** Көшеден немесе жерден тапқан затты жеуге болмайтынын ұғындыру. **Барысы:** Карточкалар арқылы жуылған жемістер мен далада жатқан «тәттілерді» салыстыру. Балалар қайсысы қауіпті екенін белгілейді.	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** "Неліктен болмайды?" **Міндеті:** тыйым сөздерге қызығушылығын оятып, тыйымның мәнін түсіндіру **Мысалдар:** Тыйым: "Босағаны керме, босағаға тұрма." **Шешімі:** Босаға — үйдің берекесі саналады. Сондай-ақ, есік алдында тұру қонақтың жолын бөгейді және үй ішіндегі жылуды сыртқа шығарады. Тыйым: "Малды басынан ұрма." Шешімі: Мал — ырыс-несібе. Малды қорлау — бақ-берекені қашырады деп есептелген. Әрі бұл жануарға деген жанашырлықты үйретеді. **(қарым-қатынас іс**	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» Қазақ халық ертегілердің суреттерін қарастыру **Міндеті:** Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам» **Міндеті**: Көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол), бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» Алдар көсе туралы ертегілерін оқу **Міндеті:** әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам және жүргізушілер» **Міндеті:** Бағдаршам түстерін ажырату және жол ережесін сақтауды үйрету. **Ойын барысы:** Балалар қолдарына «рөлді» алып, көшеде келе жатқан жүргізушілер болады. Тәрбиеші **жасыл** түсті көрсеткенде —	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **«Алдар көсе және бай» ертегісін мазмұндау** **Міндеті:** ертегіні суреттері бойынша мазмұндау; есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** Көше қауіпсіздігі: «Бөтен адаммен сөйлеспе» **Міндеті:** Бейтаныс адамдармен араласу кезіндегі сақтық шараларын үйрету. **Ойын барысы):** Тәрбиеші «бөтен адамның» рөлін ойнайды. Ол балаға келіп: «Сәлеметсің бе! Менде өте дәмді кәмпит бар, жүр, мен саған мысығымды көрсетейін», — дейді.

		әрекеті) **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Болады – болмайды» (Доппен ойын) **Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	***Бала үні*** **Сөздік минимум:** бағдаршам, жүргіншілер жолы,самокат, велосипед.	балалар бөлме ішінде жүреді. **Сары** түсті көрсеткенде — орындарында тұрып, қолдарын шапалақтайды (дайындалады). **Қызыл** түсті көрсеткенде — қимылсыз қатып қалуы керек. **Ереже:** Қателескен жүргізуші «жөндеуге» (орындығына) барады.	Балалар дұрыс жауап қайтаруды үйренуі керек: **«Жоқ, мен сізді танымаймын!»** немесе **«Мен анамнан сұрауым керек!»** деп айтып, алыстауы тиіс. Балаларға «Айқайла, қаш, айт!» ережесі түсіндіріледі.
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың күн тәртібін сақтау керектігі жөнінде кеңес беру	Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Балаларды үйде киініп-шешінуге үйрету керектігін айту	Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«11» қазан 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 14-18 қазан 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** 14.10	**Сейсенбі** 15.10	**Сәрсенбі** 16.10	**Бейсенбі** 17.10	**Жұма** 18.10
Балаларды қабылдау	**Қазан- Тәуелсіздік және отаншылдық** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Сәлеметсіз бе! Қайырлы таң! Сау болыңыз! Рақмет! **(қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі» - «Саржайлау»** **https://zvyki.com/song/182209311/Sarzhajlau_Tetimbet_-_Track_23/** **Үстел ойындар:** «Түстер мен пішіндер, «Қай аңның ізі?» , «Сандық қатар», «Не артық?», «Жол табайық» (лабиринт ойыны) **Міндеті:** математикалық және логикалық ойлауды дамыту. Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде**)** **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				

	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **Дидактикалық ойын:** «Үнінен таны» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)**	**Аптаның дәйексөздері:** «Ел- елдің бәрі жақсы, өз елің бәрінен де жақсы» **Міндеті:** Отан туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу**,** сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкалық сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	**Әңгімелесу:** **«Менің Отаным» тақпақтарын қайталау** **Міндеті:** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Үш гүл» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын: «**Отан туралы мақал-мәтелдерді жалғастыр**»** **Міндеті:** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту; сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Қатты және ақырын әуен» **Міндеті**: Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын: «**Қала бойынша саяхат**»** **Міндеті** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту, сөздің мағынасын түсінуге үйрету **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Өз аспабыңды тап» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Менің отбасым – алтын діңгегім (Сүйіспеншілік)** Отбасылық құндылықтарды нығайту.				
	«Үй шаруасы – ортақ». Дастарқан жаюға немесе гүлге су құюға баланы қатыстыру.	«Ата-ананың еңбегі». Әке мен ананың жұмысы туралы айтып, олардың шаршағанын түсінуге	«Кешкі әңгіме». Күні бойы болған жақсылықтарды бірге талқылау.	«Сыйластық». Үлкендердің алдын кесіп өтпеу, төрді сыйлау дәстүрін түсіндіру.	Ортақ демалыс». Бірлесіп кітап оқу немесе сурет салу арқылы бауырмалдықты

		үйрету.			арттыру.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Жапсыру:** **Квиллинг әдісі:** **«**Күзгі орманда» **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: шаршылардан үшбұрышты пішіндер қиып алу. Жапсырудың түрлі әдістері: симметриялы, тура- қисық қию тәсілдерін қолдану. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Шығармашылық жұмыс**: «Гүл күлтелері» **Міндеті:** Бала құқықтары туралы жалпы білімді жинақтау **Ойын барысы:** Үстел үстінде гүлдің ортасы (сары дөңгелек) жатыр. Онда «Менің құқығым» деп жазылған. Балаларға түрлі-түсті күлтелер беріледі. Әр күлтеде сурет бар (кітап - білім алу, жүрек - махаббат, үй - баспана). Балалар кезекпен келіп, өздеріне ұнаған	**Құрастыру:** Оригами әдісі «Біздің көше» **Міндеті:** Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Есімдер әлемі» **Міндеті:** Баланың өз есіміне деген құқығын түсіндіру, өзін-өзі құрметтеуге үйрету. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс әрекеті)**	**Бейнелеу іс-әрекеті:** **Кляксография әдісі** **«**Ою-өрнектер» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу). Симметрия және үйлесімділік ұғымдарын дақтар арқылы беру. Кездейсоқ пішіндерді қазақ ою-өрнектерінің (мысалы, "қошқар мүйіз", "төртқұлақ", т.б.) элементтеріне ұқсатуға үйрету.. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Менің отбасым – менің қорғаным» **Міндеті:** Баланың отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығы туралы түсінік беру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	**Мүсіндеу:** **Пластиография** «Сүйікті ойыншықтарым» **Міндеті:** Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды (ойыншықтар, ыдыстар) мүсіндеу, қол мен саусақ қимылдарын жетілдіру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Жағдаяттық ойын:** «Көмекке мұқтаж кейіпкерлер» **Міндеті:** Балаларды денсаулық сақтау және білім алу құқықтарымен таныстыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкенге саяхат» (Қажеттілік пен қалауды ажырату**)** **Міндеті:** Балаларға «керек» (бірінші кезектегі қажеттілік) және «қалаймын»	**Бейнелеу іс-әрекеті:** **Дидактикалық ойын:** «Жұмбақтың жауабын мүсінде» **Міндеті:** Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды (ойыншықтар, ыдыстар) мүсіндеу, қол мен саусақ қимылдарын жетілдіру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Сиқырлы сандықша» **Міндеті:** Әр баланың өз есіміне және жеке басына құқығы бар екенін бекіту. **қарым-қатынас іс әрекеті)**

	құқықты айтып, күлтені гүлге жапсырады. Соңында әдемі «Құқық гүлі» пайда болады. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) **Сюжеттік-рөлдік ойын:** **«**Дүкен» және «Сауда орталығы**»** **Міндеті:** сатып алушы мен сатушы арасындағы экономикалық қатынас **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс әрекеті)**			(ойыншықтар, тәттілер) ұғымдарын түсіндіру. **қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	
Ертеңгілік жаттығу	Таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді **Ертеңгілік жаттығу** №4 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді **1.** Б.қ, аяқ арасы алшақ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды жолаушамен алға созу, 2 дегенде жоғары көтеру, 3 дегенде жан –жаққа созу, 4 дегенде б.қ. келу. **2.** Б. қ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды алға созып, жалаушаға қарау. 2 дегенде қолды жан - жаққа созу. 3 дегенде қолды алға созу, б.қ келу. **3.** Б. қ, жалаушаны жоғары көтеріп тұру. 1 дегенде алға еңкейіп,жалаушаны аяқ ұшына жеткізу. 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4.** Б қ, аяқ сәл алшақ, қолда жалауша, төмен түсіру.				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">1 дегенде жалаушаны оң аяқтың астынан өткізу.
2 дегенде жалаушаны сол аяқтың астынан өткізу.
3 дегенде б.қ, келу.
5. Б.қ, аяқты алшақ қою, қолда жалауша.
1 дегенде қолды алға созып отыру,
2 дегенде б.қ. келу.
3 дегенде қолды жан –жаққа созып отыру,
4 дегенде б.қ. келу.
6. Б. қ, қолда жалауша.
1 дегенде қолды жан –жаққа созу
2 дегенде секіру.
3 дегенде б.қ. келу.
Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру.
«Дені саудың - жаны сау»</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. (Үнемді тұтыну)
Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану.
Аумин десең маған,
Алтыннан-жағаң,
Күмістен тағаң
Оң жағыңнан кетпесін,
Тілеуің қабыл,
Мұратың асыл болсын, Аумин! (қарым-қатынас іс әрекеті)</td></tr>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік)</td></tr>
<tr><td></td><td>Дидактикалық ойын:
«Аттар тұяқтарымен тарсылдатады»
Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. (қазақ тілі***, қарым-</td><td>Дидактикалық ойын: «Қай ағаштан жапырақ?»
Міндеті:
Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым</td><td>Дидактикалық ойын:
«Ұзын-қысқа»
Міндеті: Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (өлшемі) , бойынша салыстыра білуге үйрету (танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)</td><td>Дидактикалық ойын:
«Жұбын тап»
Міндеті: Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.</td><td>Әңгімелесу:
«Менің досым»
Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты</td></tr>
</table>

	қатынас іс әрекеті, танымдық іс-ірекет)	дағдыларын меңгерту **(қазақ тілі***, **танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті))**		**(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	жауап беруге баулу **(қазақ тілі***, **қарым-қатынас іс әрекеті)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасай алуды, әртүрлі ойындарды бірге, келісіп ойнауды машықтандыру; Әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюды және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге үйрету. **2. Көркем әдебиет :** Н. Қалқа «Менің елімнің рәміздері» **Міндеттері:** Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Еңбекке баулу **Міндеттері:** Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын,	**1. Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, **Міндеті**: сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. **2. Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. **3. Қазақ тілі** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті**: Тілдік және	**1.Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **2. Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, **Міндеті**: сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. қорын байыту, тілдік қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру.** **Міндеттері:** **Жапсыру**. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (сырмақ,	**1.Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Міндеті:** (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **2. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **3. Қазақ тілі** Сөздік қор **Міндеті**: Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру. **4. Музыка** «Бауырсақ» **Міндеті:**	**1. Сөйлеуді дамыту** Сұрақ қойып, жауап беруді үйренеміз **Міндеттері:** Әңгімелесушіні мұқият тыңдау дағдыларын дамыту. Сұрақ қою мен жауап беру арқылы тілдік қатынасты жетілдіру. Сөйлеу мәдениетін, сөз байлығын арттыру. Бір-бірінің ойын тыңдауға, әдепті сөйлесуге тәрбиелеу **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Адамгершілік және патриоттық тәрбие **Міндеттері:** Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға, өз ісіне адал болуға,

	түсіну және бағалау **4. Дене шынықтыру** «Бадминтон ойыны» **Міндеті:** 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу.	артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **4. Музыка** «Бауырсақ» **Міндеті**: **Музыка** «Бауырсақ» **Міндеті:** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру.	ши) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Сурет салу.** Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады). **Мүсіндеу.** Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу. **Құрастыру.** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді	Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді топпен орындауға үйрету	еңбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге ұмтылуға. **3. Көркем әдебиет** Косжан Мүсірепов «Алтын астық» өлеңді жаттау **Міндеттері:** Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару **4. Дене шынықтыру** «Қатарға тұру жаттығулары» **Міндеті:** сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру.

			пішінге өзгерте білуді бекіту **4. Дене шынықтыру** «20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру» **Міндеті:** бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру (арақашықтықтығы 40 сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру, 20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру.		
2-ші таңғы ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. (сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет). Біз ақылды баламыз, Айтқан тілді аламыз. Тамақ ішер алдында Тып-тыныш отырамыз! **(дене шынықтыру**, қарым-қатынас іс-әрекеті).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				

Серуен	**Жаңбырды бақылау (карта №5)** **Міндеті:** Балаларға жаңбырдың неден болатынын түсіндіру, жаңбырдың қандай түрлері болатыны туралы түсіндіру (жылы, суық). **Көркем сөз** Жау,жау, жаңбыр, Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер көп болсын! Жауған жерің шөп болсын! **Ырым** Шөпке қырау түссе, жаңбыр жауады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Төпешіктен төпешікке», «Дөңгелектен секіріп шық», «Кегляға тигіз» *(верандада ойналатын ойындар)* Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. Ойындарға спорттық құралдарын дайындауға үйрету. **Еңбектену әрекеті** Табиғи материалдардан қолдан жасалатын зат дайындау	**Жапырақтардың түсуін бақылау (карта №6)** **Міндеті:** Балалар назарын жапырақтардың қызыл, сары, алтын түсті, жасыл-сары болып жерге түсіп, жерді жылы көрпемен жауып жатқанына аударту. **Көркем сөз** Ой, алақай, тамаша, Ағайынды бәрі, Шашу шашты жапырақ. Шықса – жасыл, Бақтың іші алаша, Түссе – сары (жапырақ) Аунар ма еді жатып ап! **Ырым** Егер жапырақтар ағаштан түгел түспей бұтақтарында қалып қойса, қыс суық болады. Жапырақтар кеш түссе, қыс қатты және ұзақ болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Асық, бірақ түсіріп алма» Балаларды қолындағы жапырақшаны	**Тұманды бақылау (карта №7)** **Міндеті:** Балаларға неліктен тұман болатындығын түсіндіру. Тұман қалай пайда болатынын, қашан болатынын, қандай пайда келтіретінін еске түсіру. **Көркем сөз** Қаратаудың басында Киік кетіп барады. Қол-аяғы бауырына Тиіп кетіп барады. (Тұман) **Ырым** Егер тұман күн сәулесімен тез тарап кетсе, ауа райы тұрақты жылы болады. Қыркүйекте Ертеңгілік тұман болса, жылы болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Тышқан аулау» Шапшаңдығын,ептілігін, батылдығын дамыту **Еңбектену әрекеті** Табиғат бұрышына әдемі жапырақтардан гүл шоғын жинау Табиғаттың әсемдігін көруге, оны сақтауға	**Шықты бақылау (карта №8)** **Міндеті:** Күзде шықтың жиі түсетінін, оның барлық жерлерде күмістей болып жарқырап жататынын атап айту. **Көркем сөз** Күзде болар, Қыста жоқ. Таңертең бар, Кешке жоқ. Кеш түгілі, Түсте жоқ. (Шық) **Ырым** Шық мол түссе, күн ашық болады. **Қимыл-қозғалыс ойыны**:«Шықты баспа» Ептілігін, аңғарымпаздығын дамыту **«Ыстық – суық»** Кеңістікті бағдарлай алуын, жедел қимылдай алуын дамыту. **Еңбектену әрекеті** **Табиғи материалдарды жинау.** Қолдан зат жасауға қажетті табиғи материалдарды жинауға үйрету. Балаларды ұжымдық іс-	**Аспанды бақылау (карта №9)** **Міндеті:** Балалар назарын ашық сұр аспанға аударту, ол аспанды жиі бұлыңғыр, сұр бұлттар басып, жиі суық жаңбыр құятынын айту. **Көркем сөз** Тең, тең,тең киіз, Екі ортасы кең киіз. (Аспан, Жер) **Ырым** Аспанды бұлттар басса, ауа райының бүлінуі ұзаққа созылады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Ұшақтар» Әр түрлі бағытта жүгіре алуларын дамыту (балалар алаңда жұмыс істеп тұрған **мотор** сияқты бір-бірін қанаттарымен қақпауға тырысып жүгіреді), белгі бойынша («Маторды қос!», «Отырғызу басталды!») қимыл жасай алуға үйрету. **Еңбектену әрекеті** Тәрбиешімен бірге

	Қарағай бүршіктерімен жұмыс жасап үйрету, балаларды бізді қоршаған табиғаттың әсемдігін көруге тәрбиелеу. Өз еңбегінен рахат алу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** Тәжірибе. Будың суға айналуы Құралдар: спирт, су құйылған колба, шыны Суды қайнауға жеткізу, колба үстіне жабылған шыныда бу пайда болады. Суыған кезде бу бөлшектері су тамшыларын құрап суға тамады. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет** Ауа райын есепке ала отырып дәлізде ойналатын ойындарды, **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	түсірмей жүгіре алуға жаттықтыру. Физикалық сапасын дамыту: шапшаңдық, ептілік. **Еңбектену әрекеті**. Учаскедегі жапырақтарды жинау Балаларды жұмысқа белсенді қатысуға үйрету, жапырақтарды тырнауышпен тырнап, тасығышпен бір жерге жинастыру. Еңбексүйгіштікке, өз бетінше жұмыс жасай алуға үйрету. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау «**Аяқ астындағы жапырақтар қалай сыбдырлайтынын тыңдау» Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді байқауға, тыңдай білуге, түйін жасауға үйрету. **«Жапыраққа қарап ағашты таны»** Балаларды жапырақтың қай ағаштан түскенін анықтауға үйрету.	тырысуға тәрбиелеу **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Тұманды анықта» Иллюстрациялар бойынша тұманның қандай екендігін (қалың, әлсіз) тануға үйрету. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет** Балалардың өз бетінше ойын үшін тақырыпты таңдай алуын дамыту **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	әрекетке шақыру. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** **«Шық тамшыларын жапырақтардан тауып алу»** Көлеңке жерлерден және тура күн сәулесі түсіп тұрған жерлерден шықты тауып алу. Қорытынды. Күн көзінде шық тамшылары тез буланып кетеді. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет** Қатарластарымен 2-3 рөлден тұратын бірге ойналатын ойындарда бірігіп ойнай алуларын жетілдіру, рөлдерді бөлісе алуларын, ойын қимылдарын орындай алуларын, ойын мазмұнына сәйкес іс-әрекет жасай алуларын жетілді **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-**	құрғақ жапырақтарды жинау Учаскедегі құрғақ жапырақтарды жинау, оларды шаруашылық аулаға шығару. Құралдарды қолдана алу дағдыларын дамыту. Біріге еңбектене алуға тәрбиелеу. Жолдастарына көмек көрсету. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Бұлтты күні, ашық күні аспан қандай болатынын айт» Түрлі ауа райындағы аспанды суреттей алуын бекіту. Балалардың сөздік қорын байыту. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет** Үлкендердің азғана көмегімен балалардың ойынға ыңғайлы жерді таңдай білуін, ойын жағдайын ұйымдастыра алуын

		Ойын ережесін сақтау (белгі берілгеннен кейін ғана жапырақ қай ағаштан болса, сол ағашқа жүгіріп бару). **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет** Балалардың тұрақты бірлестіктерін нығайтуға көмектесу. Ынталарын, өз бетінше жұмыс жасай алатындығын көтермелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		**әрекеті)**	қалыптастыру. Ойында құмдағы құрылыстарды пайдалана білуін дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Серуеннен келдік біз, Көңіліміз көтеріңкі. Қолды жуып, демалып, Тынығамыз бәріміз! **(қарым-қатынас іс-әрекеті , дербес ойын әрекеті). (Үнемді тұтыну)**				

Түскі ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру.Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу.
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу **музыка тыңдау**. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (музыка****, **қарым-қатынас іс-әрекеті**) Бесік жыры: https://youtu.be/_Tz7kFMuXPo
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар). **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 4** **Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық « Самал жел» - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: «Ф-ф-ф». «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу.

	- Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!.
Бесін ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Қолымызды жуайық, Тазалықты ұғайық. Дастарқанға келейік, Дәмді асты жейік! **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**«Дьенеш блоктарымен ойындар»** **Міндеті:** Балалардың логикалық ойлау, салыстыру, талдау, топтау және геометриялық пішіндерді ажырату қабілеттерін дамыту. **Міндеттері:** Дьенеш блоктарының түсін, пішінін, көлемін, қалыңдығын ажыратуға үйрету. Логикалық ойлау мен зейінді дамыту. Кеңістікте бағдарлау дағдыларын жетілдіру. Бірнеше белгілер бойынша топтастыру және салыстыру іскерлігін қалыптастыру. **1. «Түсі мен пішініне қарай тап»** **Қолданатын әдістер:** «Ойлан, тап» әдісі, логикалық блоктар технологиясы, визуалды әдіс **2. «Қайсысы артық?»** **Қолданатын әдістер:** Ойын арқылы зерттеу әдісі, STEM элементтері (ойлау–сынау–түсіндіру)

	3. «Құпия қорап» **Қолданатын әдістер:** Сенсорлық ойын әдісі, дамытушы ойын технологиясы. **4. «Үлгі бойынша құр»** **Қолданатын әдістер:** Модельдеу, шығармашылық тапсырма, мнемотехника, визуалды модельдеу технологиясы. **5. «Логикалық сапар»** **Қолданатын әдістер:** Ойын-саяхат, топтық жұмыс, интерактивті ойын технологиясы				
	Зерттеу әдісі: Ауа шарын оған зиянының тигізіп алмай қалай жаруға болады? **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Ақсерек-көксерек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Сюжетті-рөлдік ойын**: «Күзгі орманға саяхат» **Міндеті:** Балалардың күз мезгілі туралы білімдерін бекіту. Қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну,	**Зерттеу әдісі:** «Сиқырлы айна немесе 1? 3? 5?» **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Тұтқын алу» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Сюжетті-рөлдік ойын:** **«Құрылысшы»** **Міндеті:** Құрылысшы мамандығымен	**Зерттеу әдісі:** Электр зарядтары туралы тұжырымдама **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Соқыр теке» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Сюжетті-рөлдік ойын**: «Отбасылық саяхат» **Міндеті:** Балаларды отбасындағы өзара сыйластыққа, көмекке, қамқорлыққа	**Зерттеу әдісі:** Тіздегі шөптің жасыл ізін қалай тазалауға болады? **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Тақия тастамақ» **Міндеті:** баланың сезімталдығын қалыптастыру, қимыл қозғалысын жетілдіру. **(дене шынықтыру**)** **Театрландырылған ойын:** «Саңырауқұлақ аясында» **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті	**Зерттеу әдісі:** «Билейтін фольга» **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Сиқырлы таяқ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Сюжетті-рөлдік ойын**: «Балабақша» **Міндеті:** Қарым-қатынас жасауға

	оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	таныстыру. Қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	тәрбиелеу. Қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	**Құрастыру:** **Міндеті:** «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға үйрету **(музыка****) (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) *А.Айзере*	**Дидактикалық ойын: «**Пішіндер және денелер» **Міндеті:** геометриялық фигураларды және геометриялық денелерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуге, оларды ажыратуға және атауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *А.Арлан*	**Жапсыру**: «Оюлар» **Міндеті:** оюларды түрлі тәсілдермен қиюға үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) *Р. Әміре*	**Дидактикалық ойын:** “Жол белгілері» **Міндеті:** жолда жүру ережелерін, қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениетінің ережелерін сақтауа үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Б.Аиша*	**Әңгімелесу:** «Менің отбасым» **Міндеті:** отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Н.Нурсана*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	**Жаңбырды бақылау (карта №5)** **Міндеті:** Балаларға жаңбырдың неден болатынын түсіндіру, жаңбырдың қандай түрлері	**Жапырақтардың түсуін бақылау (карта №6)** **Міндеті:** Балалар назарын жапырақтардың қызыл, сары, алтын	**Тұманды бақылау (карта №7)** **Міндеті:** Балаларға неліктен тұман болатындығын түсіндіру. Тұман қалай пайда болатынын,	**Шықты бақылау (карта №8)** **Міндеті:** Күзде шықтың жиі түсетінін, оның барлық жерлерде күмістей болып жарқырап	**Аспанды бақылау (карта №9)** **Міндеті:** Балалар назарын ашық сұр аспанға аударту, ол аспанды жиі бұлыңғыр, сұр

	болатыны туралы түсіндіру (жылы, суық). **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	түсті, жасыл-сары болып жерге түсіп, жерді жылы көрпемен жауып жатқанына аударту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	қашан болатынын, қандай пайда келтіретінін еске түсіру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	жататынын атап айту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	бұлттар басып, жиі суық жаңбыр құятынын айту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік!				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, Бейнелеу іс-әрекеті: кітаптарды қарау және басқалар	**Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет. (Үнемді тұтыну)** **Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **АКТ – электронды ертегілер тыңдау** **Міндеті:** әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Не артық?» **Міндеті:** **Дидактикалық ойын:**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **QR-код арқылы мультфильм көру** **Міндеті:** әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам не	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Ертегі еліндегі үйшік»** **Міндеті:** Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен ертегідегі үйшікті құрастыру**(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпті заттар» **Міндеті:** Үйдегі өткір, кесетін және қауіпті заттарды анықтау. **Қажетті құралдар:** Ортада барлық заттар	**Театрландырылған іс-әрекет**: «Сүікті ертегілерім» **Міндеті:** сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру.. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Бөтен адаммен сөйлеспе» **Міндеті:** Бейтаныс	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Мнемокесте** арқылы жаңылтпаштарды жаттау, жұмбақтарды шешу, мақал-мәтелдермен танысу. **Міндеті:** ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бола ма, әлде болмай

	«Бағдаршам және жүргізушілер» **Міндеті:** Бағдаршам түстерін ажырату және жол ережесін сақтауды үйрету.	дейді?» **Міндеті:** Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	араласып жатады. Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ — **«қауіпсіз ойыншықтарды»** себетке жинайды. Екінші топ — **«тиісуге болмайтын қауіпті заттарды»** қызыл жәшікке жинайды. Соңында әр заттың неге қауіпті екені талқыланады.	адамдармен араласу ережесін бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші «бөтен адам» болып киінеді. Ол балаға кәмпит ұсынады немесе «анаң шақырып жатыр, жүр» дейді. Балалар мұндай жағдайда «Жоқ! Мен сізді танымаймын!» деп айқайлап, үлкендерге қарай жүгіруді үйренеді.	ма?» **Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету
Балалардың үйге қайтуы	Отбасылық саяхаттар туралы естелік фотоларды жіберуін сұрау. **«Табиттағы қауіпсіздік»** тақырыбына әңгімелесу	Ата-аналарға: **«Жол жүру ережесі»** тақырыбына жадынама ұсыну	**Отбасындағы баланың рөлі** туралы сұрау. Ата-аналарды топ өміріне белсенді қатысуға тарту..	**Ата-аналарға кеңес:** «Балабақша мен отбасы арасындағы қарым-қатынас»	**Ата-аналарға кеңес:** «Таза ауаның пайдасы»

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«18» қазан 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 21-24 қазан 2024 ж.

Күн тәртібі	Дүйсенбі 21.10	Сейсенбі 22.10	Сәрсенбі 23.10	Бейсенбі 24.10	Жұма
Балаларды қабылдау	**Қазан- Тәуелсіздік және отаншылдық** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу.Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Сәлеметсіз бе! Қайырлы таң! Сау болыңыз! Рақмет! Мен олай қайталамаймын. **(қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі» - «Жезкиік»** https://zvyki.com/song/154328185/Sazgen_sazy_-_ZHezki_k/ **Еңбек іс-әрекеті:** Табиғат бұрышындағы жұмыстар: гүлдерді суару, балықтарға күтім жасау **Міндеті:** табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, қоршаған ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту	**Аптаның дәйексөздері:** **«**Бір бала әкесінен өтіп туады, Бір бала әкесіне жетім туады,	**Саусақ ойыны:** «Салат» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу, қол мотериканы дамыту, сөздердің мағынасын	**Әңгімелесу:** «Достарым» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін	

	(музыка **)** **(«Менің Қазақстаным»-Біртұтас тәрбие)** **Әңгімелесу** «Менің сүйікті ойыншығым» **Міндеті:** өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу, сөздердің мағынасын түсіндіру **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** "Күз ерекшеліктері?" **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет,**	Бір бала кері кетіп туады»- **Төле би** **Міндеті:** Отан туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)** **Бейнелеу іс-әрекеті** «Орман» **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру, сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру; **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)**	түсіндіру **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)** **Бейнелеу іс-әрекеті** «Бақта» **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу, сөздердің мағынасын түсіндіру **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	

	зерттеу іс-әрекеті)				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Патриоттық тәрбие** **Міндеті:** Ата –аналарға балаларды «Отан сүйгіш рухта тәрбиелеу»				
	«Менің Отаным – Қазақстан». Отанды сүю отбасынан басталатынын түсіндіру.	Рәміздерді құрметтеймін». Ту, Елтаңба, Гимн туралы мақтанышпен айту.	«Батырлар жолы». Ел қорғаған батырлардың ерлігін ертегі ретінде айтып беру.	«Туған жердің табиғаты». Қоршаған ортаны ластамау – нағыз азаматтық іс.	
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Дидактикалық ойын:** «Адасқан цифрлар» **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Тиынды жина» (Үнемшілдік және жинақтау) **Міндеті:** Ақшаны үнемдеуге және жинақ сандықшасының (копилка) қызметімен таныстыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Тауар ма, әлде қызмет пе?» **Міндеті:** Зат сатып алу (тауар) мен біреудің көмегін пайдалану (қызмет) арасындағы айырмашылықты **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «**Ақша қайдан келеді?» (Логикалық ойын) **Міндеті:** Еңбек пен табыс арасындағы байланысты түсіндіру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті) (қаржылық сауаттылық**	**Мүсіндеу:** «Мысық» **Міндеті:** Жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Тиынды жина» (Математикалық ойын) **Міндеті:** Тиындардың номиналын тану және үнемдеуге үйрету. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №4 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді.				

	Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді **1.** Б.қ, аяқ арасы алшақ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды жолаушамен алға созу, 2 дегенде жоғары көтеру, 3 дегенде жан –жаққа созу, 4 дегенде б.қ. келу. **2.** Б. қ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды алға созып, жалаушаға қарау. 2 дегенде қолды жан - жаққа созу. 3 дегенде қолды алға созу, б.қ келу. **3.** Б. қ, жалаушаны жоғары көтеріп тұру. 1 дегенде алға еңкейіп,жалаушаны аяқ ұшына жеткізу. 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4.** Б қ, аяқ сәл алшақ, қолда жалауша, төмен түсіру. 1 дегенде жалаушаны оң аяқтың астынан өткізу. 2 дегенде жалаушаны сол аяқтың астынан өткізу. 3 дегенде б.қ, келу. **5.** Б.қ, аяқты алшақ қою, қолда жалауша. 1 дегенде қолды алға созып отыру, 2 дегенде б.қ. келу. 3 дегенде қолды жан –жаққа созып отыру, 4 дегенде б.қ. келу. **6.** Б. қ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды жан –жаққа созу 2 дегенде секіру. 3 дегенде б.қ. келу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. ***«Дені саудың - жаны сау»***
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру**. (Үнемді тұтыну)** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң

	Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын: «**Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру, сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру; **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Әуенді таны» **Міндеті:** Әуенді тани білуге үйрету. Ойын элементтерін пайдалана отырып, музыкаға қызығушылықтарын дамыту. **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Музыканттар» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын: «**Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру, сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру; **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын:** «Салыстыр» **Міндеті:** Заттардың ұзындығын белгілей білуге, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет), (қазақ тілі***)**	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді	**1.Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Міндеті:** (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну.	**1.Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол	**1.Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу. **2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:**	

	жетілдіру. **2. Көркем әдебиет** Коммуникативтік дағдылар және ақпаратпен алмасу **Міндеті:** Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Жол қозғалысы ережелері **Міндеті:** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. **4. Дене шынықтыру** «Допты оң және сол қолмен алып жүру»	**2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **3. Қазақ тілі** Сөздік қор **Міндеті**: Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру. **4. Музыка** «Күй тыңдайық, балақай» **Міндеті:** Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу;	жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **2. Сауат ашу негіздері** **Міндеті**: Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **Міндеті**: **Жапсыру.** Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. **Сурет.** Тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру (құстар) **Мүсіндеу.** Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау. **Құрастыру.**	Кеңістікті бағдарлау Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **3. Қазақ тілі** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті**: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білу **4. Музыка** «Күй тыңдайық, балақай **Міндеті:** Бірінші октаваның "ре", екінші октаваның "до" диапазонда жеңіл дауыспен ән айту үйрету. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді топпен орындауға үйрету.	

	Міндеті: ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; заттардың, кегльдердің арасымен, жіптерден аттап жүру; қосалқы қадаммен алға қарай жүру.		Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық танытып, мақсатты түрде жұмыс жасай білу **4. Дене шынықтыру** «Воланды ракеткамен соғып үйрену» **Міндеті:** әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу.		
2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. **(сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				

Серуен	**Күзгі өрмектің ұшуын бақылау (карта №10)** **Міндеті:** Жәндіктердің қоршаған ортаға бейімделуі туралы нақты ұғымдар беру. Ерте күзде көптеген өрмектің ұшуын көруге болады. **Көркем сөз** Жұмбақ: Шидиген ұзын сирағы, Тастай керең құлағы. Сөйтіп жүріп көп жерге, Аспалы торлар құрады. (өрмекші) Жаңылтпаш: Шын еңбекші – өрмекші. Өрмекші – шын өрнекші (М. Әлімбаев) **Ырым** Кемпір күздің бірінші күні ашық болса, күз жылы болады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Секіріп түс те, бұрыл» «Хоп!» деген белгі бойынша тез қимыл жасай алуын дамыту, жоғарыға секіруді орындай алуға үйрету. Кеңістікті бағдарлай алуын бекіту (жүргізушінің	**Топырақты бақылау. (карта №11)** **Міндеті:** Балалар назарын аяқ астына, жерге аудару. Құрғақ жылы күні топырақ жылы болады, қолға алсаң шашылғыш, түсі ашық сұр болады. Жаңбырлы күні ол қара түсті, тығыз, ылғ **Көркем сөз** «Қарашы күз келді, күз келді, Сары алтын жауыпты іздерді» **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Арқан тарту» Балалардың физикалық және моральдық еркін, достық қарым-қатынасын дамыту. **Еңбектену әрекеті** Гүлзардағы жұмыс (тәрбиешімен бірге) Күзгі жерді қопсытуға қатыстыру. Еңбек етуге дұрыс көзқарасын тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** **Тәжірибе.** Ауа райы жылы болғанда	**Алғашқы суық түскенін бақылау (карта №12)** **Міндеті:** Жерге алғашқы қыраудың түсуі – күз белгісі екеніне балалардың көңілін аудару. **Көркем сөз** Сұр бұлт, түсі суық, қаптайды аспан, Күз болып дымқыл тұман жерді басқан. (А. Құнанбаев) **Ырым** Қазанда жер жабылады, кей жер жапырақпен, кей жер қармен Сары шымшық ысқырса – шынымен күз болғаны **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Пішінді жаса» Шапшаңдыққа, ептілікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу **Еңбектену әрекеті** Қажетінше Учаскедегі ұқыпсыздық жағдайды көре алуға және тәртіпке келтіруге үйрету. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар**	**Тоғанды бақылау (карта № 13)** **Міндеті:**тоғанның күзгі жағдайы туралы, өсімдіктер мен жануарлардың өміріндегі күзгі өзгерістерді болдыратын себептер жайлы түсініктер беру.Тоғанның күзгі және жазғы жағдайын салыстыру. **Көркем сөз** Суда оның өмірі, суда оның қорегі. Ол не? (балық) «Тоңбайын деді де Көл мұздан тон киді» **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Кішкене балықтар мен шортан» Қимыл - қозғалыс белсенділігіне, белгі бойынша шапшаң қимыл жасауға үйрету. Ұжымда өзара дұрыс қарым-қатынасты қалыптастыру. **Еңбектену әрекеті** Табиғат бұрышындағы құстарды қыста қоректендіру үшін құм салып алу	

	көрсеткен жағына бұрылу) **Еңбектену әрекеті** Ағаштардың түбін қопсыту Балаларды жұмысқа қажетті құралдарды дайындай алуға үйрету. Ортақ пайда үшін еңбектенуге, жолдасына көмек көрсетуге тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Ерте күз белгілерін ата» Ерте күз туралы балалардың білімдерін байыту және жүйелеу. **Тәжірибе** Көбелек құртын өрмектен шығару Өрмекпен жабысып қалған жапырақтарды банкаға салып топқа әкелу. **Жеке жұмыс:** балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	топырақты қолмен ұстап көру **Жеке жұмыс:** сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **Өзіндік іс-әрекет** Балалар ойындарының тақырыбы мен мазмұнын дамыту және байыту. Өз ойын дәлелдей алуын жетілдіру; қатарластарының ұсыныстарымен, рөлді, ойыншықтарды, міндеттерді бөлісу бойынша оның іс-әрекеттерімен келіспеушілігін сыпайы формада білдіре алуын дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**жасау** «Кім қызық ат тауып атайды» Шығармашылық қиялын, тілін дамыту. Біреуі сын есім болып тұратын екі зат есімнен құралған жаңа сөздерді құрастыру (су, мұз – мұзды су; аяз, күз – аязды күз) **Жеке жұмыс**: санамақ жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік іс-әрекет** Ойын түрін таңдауда өз бетінше әрекет жасауын, бастама жасауын дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Бастаған ісін аяқтауға үйрету. Айналадағыларға пайда келтіруге ынтасын тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар**. **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Жұмбақты шеш» (суда мекен етушілер) Балаларды жұмбақтарды шешуге үйрету. Логикалық ойлауын дамыту (балықтар, өзен, шаян, бақа, ұлу, үйрек туралы жұмбақтар) **Тәжірибе.** Ұлғайтқыш шыныдан құмды қарау. **Жеке жұмыс**: мақал-мәтел жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік іс-әрекет** Ойындарды құрудағы және жүзеге асырудағы белсенділігін тәрбиелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 4** **Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық « Самал жел» - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: «Ф-ф-ф». «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап

	Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті, дене шынықтыру**)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Бейнелеу іс-әрекеті:** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (боғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:**	**Дидактикалық ойын:** «Оң және сол» **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Әткеншек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Балалардың логикалық ойлау қабілетін және тілін дамыту **(қазақ тілі***)** **Ұлттық ойын:** «Айгөлек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын:** "Күз ерекшеліктері?”	**Әңгімелесу:** «Тірі және өлі табиғат» **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. "Өлі табиғат" ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сұңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу **Ұлттық ойын:** «Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға	

	«Бестемше» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Зерттеу іс-әрекеті:** Күз мезгілінін ерекшіліктері- **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** “Не қайда өседі?” **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**) –** **Зерттеу іс-әрекеті:** «Су қасиеттері» **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Физикалық қасиеттер** **Міндеті:** доптарды домалатуды, заттарды қашықтыққа лақтыруды, доптарды кедергілер арқылы лақтыруды және қағып алуды жалғастыру **(дене шынықтыру**)** *Б.Нығымет*	**Физикалық қасиеттер** **Міндеті:** сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөренінің бойымен тепе-теңдікті сақтап, жүруге үйрету **(дене шынықтыру**)** *Р. Әміре,*	**Физикалық қасиеттер** **Міндеті:** спорттық ойындар мен жаттығулардың бастапқы техникасымен таныстыруды жалғастыру **(дене шынықтыру**)** *К. Санжар*	**Физикалық қасиеттер** **Міндеті:** сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөренінің бойымен тепе-теңдікті сақтап, жүруге үйрету **(дене шынықтыру**)** *Е. Медина*	
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	**Күзгі өрмектің ұшуын**	**Топырақты бақылау.**	**Алғашқы суық**	**Тоғанды бақылау**	

	бақылау (карта №10) **Міндеті:** Жәндіктердің қоршаған ортаға бейімделуі туралы нақты ұғымдар беру. Ерте күзде көптеген өрмектің ұшуын көруге болады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**(карта №11)** **Міндеті:** Балалар назарын аяқ астына, жерге аудару. Құрғақ жылы күні топырақ жылы болады, қолға алсаң шашылғыш, түсі ашық сұр болады. Жаңбырлы күні ол қара түсті, тығыз, ылғалды болады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**түскенін бақылау (карта №12)** **Міндеті:** Жерге алғашқы қыраудың түсуі – күз белгісі екеніне балалардың көңілін аудару. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**(карта № 13)** **Міндеті:**тоғанның күзгі жағдайы туралы, өсімдіктер мен жануарлардың өміріндегі күзгі өзгерістерді болдыратын себептер жайлы түсініктер беру.Тоғанның күзгі және жазғы жағдайын салыстыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Сөздік ойын**: «Кім жылдам?» (Жаңылтпаш айту) **Міндеті:** баланың тілін сындырып, дыбыстарды анық шығаруға көмектеседі. **Ойын шарты:** Тәрбиеші немесе ата-ана қысқа фольклорлық жаңылтпаш айтады, бала оны қателеспей қайталауы керек. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын: «**Жалғасын тап» (Мақал-мәтелдер) **Міндеті:** Балалардың қисынын дамытып, халық даналығымен таныстырады. **Ойын шарты:** Сіз мақалдың басын айтасыз, бала оны логикалық тұрғыдан аяқтауы керек. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Жұмбақ шешу — ой ашу» **Міндеті:** заттардың қасиетін тануға және бейнелі сөйлеуге үйретеді. **Ойын шарты:** Фольклорлық жұмбақтарды жасыру. Бала жауабын тауып, сол зат туралы 1-2 сөйлем құрауы тиіс. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Түйінді шеш» (Тұрақты тіркестер) **Міндеті:** балаларға бейнелі сөздерді түсіндіру **Ойын шарты:** Сіз қазақтың тұрақты тіркесін айтасыз, ал бала оның мағынасын (қарапайым тілмен) түсіндіреді немесе іс-қимылмен көрсетеді. **Мысалы:** «Төбесі көкке жету»	

	Дидактикалық ойын: **«**Табиғатта қауіпсіздік ережесін сақта!**»** **Міндеттері**: табиғатта қауіпсіздік ережесін сақтай білу жөніндегі білімдерін бекіту; алғашқы дәрігерлік көмектің қарапайым түрін көрсете білуге үйрету	**Дидактикалық ойын:** «Төтенше жағдай сөмкесі» **Міндеті:** логиканы дамытып, қажетті заттарды таңдауға үйретеді. **Барысы:** Ортаға әртүрлі заттар қойылады (ойыншықтар, алғашқы көмек қобдишасы, күннен қорғайтын бас киім, сіріңке, кәмпит және т.б.). **Тапсырма:** Бала «Орманға серуенге шыққанда өзімізбен бірге не алуымыз керек?» деген сұраққа жауап беріп, қауіпсіздікке қажетті заттарды себетке жинауы тиіс. Әр заттың не үшін керек екенін түсіндіреді.	**Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Орман соқпағындағы белгілер» **Міндеті:** Шығармашылық пен зейінді дамытуға арналған. **Барысы:** Балаларға жол белгілеріне ұқсас, бірақ табиғатқа арналған суреттер көрсетіледі. **Тапсырма:** Бала суретте не тыйым салынғанын немесе не рұқсат етілгенін айтып береді. *Мысалы:* Ішінде оттың суреті бар қызыл шеңбер – «От жағуға болмайды». Су құйылған шелек – «Өртті өшіру». **Нәтиже:** Бала өзі де жаңа «қауіпсіздік белгісін» қағазға салып көре алады	— (Өте қатты қуану). «Қой аузынан шөп алмас» — (Өте жуас, момын). «Мұрнын шүйіру» — (Менсінбеу, тәкаппарлану). **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Ара мен гүлдер» **Міндеті:** Жәндіктермен қарым-қатынас жасау ережесін үйретеді. **Барысы:** Бір бала «ара» болады, қалғандары «гүлдер». Ара ұшып жүргенде, тәрбиеші: «Ара жақындап қалса не істейміз?» дейді. **Ереже:** Балалар қозғалмай, қолдарын бұлғамай, тыныш тұруы керек	
Балалардың үйге қайтуы	Күзгі табиғат туралы баласымен әңгіме жүргізуді ұсыну. Табиғи материалдарды жинауға көмектесу.	Табиғи материалдарды жинауға көмектесу. Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Ата аналарды балабақшада бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру	Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру	

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«24» қазан 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 28.10-01.112024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 28.10**	**Сейсенбі 29.10**	**Сәрсенбі 30.10**	**Бейсенбі 31.10**	**Жұма 01.11**
Балаларды қабылдау	**Қазан- Тәуелсіздік және отаншылдық** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу.Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Сәлеметсіз бе! Қайырлы таң! Сау болыңыз! Рақмет! Мен олай қайталамаймын. **(қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі»**- «Табиғат» **https://zvyki.com/song/175240038/Dombyra_-_tabi_at_k_j/** **«Менің туған жерім» тақырыбына ісәрекеттер (**әңгімелесу, ойындар, суреттер қарастыру) **Міндеті:** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)** **(Тәуелсіздік және отаншылдық. Біртұтас тәрбие)**				

	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)** **Саусақ жаттығуы:** «Салат» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Аптаның дәйексөздері:** **«**Бай болсаң халқыңа пайдаң тисін, Батыр болсаң жауыңа найзаң тисін» ***Әйтеке би*** **Міндеті:** Отан туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыканттар» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)**	**Саусақ жаттығуы:** «Салат» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	**Сөздік ойын**: «Кім жылдам?» (Жаңылтпаш айту) **Міндеті:** баланың тілін сындырып, дыбыстарды анық шығаруға көмектеседі. **Ойын шарты:** Тәрбиеші немесе ата-ана қысқа фольклорлық жаңылтпаш айтады, бала оны қателеспей қайталауы керек. **(қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)** **Еңбек іс-әрекеті:** Табиғат бұрышында балықтарды күту **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Аттар тұяқтарымен тарсылдатады» **Міндеті:** сөздерге дыбыстық талдау жасау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Адалдық пен Еңбекқорлық (Адамгершілік негізі)** Өз ісіне жауапты болуға дағдыландыру.				
	«Шындықтың күші». Қандай жағдай болмасын, шындықты айту қорықпайтын батырдың ісі екенін түсіндіру.	«Уәдеге берік болу». Айтқан сөзді орындаудың маңыздылығын өз үлгіңізде көрсету.	«Адалдық». Біреудің затын рұқсатсыз алмау және шындықты айту.	Еңбекпен келген нан». Нанның қасиеті және еңбек еткен адамның сыйлы болатыны туралы аңыз-ертегі айту.	«Тазалық – саулық негізі». Өз бөлмесін, киімдерін жинауды үйрету (міндет емес, көмек ретінде).
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Бейнелеу іс-әрекеті:** **«**Мақтақыз бен мысық» **Міндеті:** Балалардың ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкенге саяхат» **Міндеті:** Балаларға «керек» (бірінші кезектегі қажеттілік) және «қалаймын» (ойыншықтар, тәттілер) ұғымдарын түсіндіру. **Көрнекіліктер:** Азық-түлік, киім, дәрі-дәрмек және ойыншықтардың	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Орман» **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұл не? Қажеттілік пе, әлде қалау ма?» **Міндеті:** Балаларды ең маңызды заттарды (тамақ, киім, үй) ермек үшін алынатын заттардан (ойыншық, тәттілер) ажырата білуге баулу. **Керекті құралдар:** Карточкалар (нан, су, дәрі, ойыншық машина,	**Дидактикалық ойын:** Суретке қарап әңгіме құрастыру, сурет салу **Міндеті:** Суретке қарап, ойланып, балаларға ат қойып, әңгіме құрастыру салу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Балалардың логикалық ойлау қабілетін және тілін дамыту **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Логикалық ойын:** «Ақша қайдан келеді?» **Міндеті:** Балаларға ақшаның еңбек арқылы келетінін, оның аспаннан түспейтінін	**Дидактикалық ойын:** «Көңілді сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)** **Мүсіндеу:** «Түлкі» **Міндеті:** жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Тиынды жина» (Үнемшілдік және жинақтау) **Міндеті:** Ақшаны	**Еңбек іс-әрекеті:** «Табиғат бұрышында» **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Жаңылпашты қайтала» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық**

	суреттері, екі себет (қызыл және жасыл). .**(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	балмұздақ, аяқ киім, шарлар). **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	түсіндіру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	үнемдеуге және жинақ сандықшасының (копилка) қызметімен таныстыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**ойын:** «Тауар ма, әлде қызмет пе?» **Міндеті:** Зат сатып алу (тауар) мен біреудің көмегін пайдалану (қызмет) арасындағы айырмашылықты үйрету. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №4 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді 1. Б.қ, аяқ арасы алшақ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды жолаушамен алға созу, 2 дегенде жоғары көтеру, 3 дегенде жан –жаққа созу, 4 дегенде б.қ. келу. 2. Б. қ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды алға созып, жалаушаға қарау. 2 дегенде қолды жан - жаққа созу. 3 дегенде қолды алға созу, б.қ келу. 3. Б. қ, жалаушаны жоғары көтеріп тұру. 1 дегенде алға еңкейіп,жалаушаны аяқ ұшына жеткізу. 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу. 4. Б қ, аяқ сәл алшақ, қолда жалауша, төмен түсіру. 1 дегенде жалаушаны оң аяқтың астынан өткізу. 2 дегенде жалаушаны сол аяқтың астынан өткізу. 3 дегенде б.қ, келу. 5. Б.қ, аяқты алшақ қою, қолда жалауша. 1 дегенде қолды алға созып отыру, 2 дегенде б.қ. келу.				

	3 дегенде қолды жан –жаққа созып отыру, 4 дегенде б.қ. келу. 6. Б. қ, қолда жалауша. 1 дегенде қолды жан –жаққа созу 2 дегенде секіру. 3 дегенде б.қ. келу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. ***«Дені саудың - жаны сау»***				
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру**. (Үнемді тұтыну)** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын:** «Жануарлар және олардың төлдері» **Міндеті:** Балалардың қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту.**(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту **(қазақ тілі***)**	**Дидактикалық ойын:** «Өз орныңды тап» **Міндеті:** Цифрлардың сандар қатарындағы орны, көрші сандар туралы білімдерін нақтылау. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Салыстыр» **Міндеті:** Заттардың ұзындығын белгілей білуге, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Бейнелеу іс-әрекеті:** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу**

					іс-әрекеті)
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Шығармашылықпен сөйлеу қызметі **2. Көркем әдебиет** Е. Өтетілеуұлы «Күз-жомарт» өлеңді жаттау **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Еңбекке баулу **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке	**1. Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау **Міндеті**: Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету **2. Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті**: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **4. Музыка** «Күй тыңдайық, балақай» **Міндеті:** Бірінші октаваның "ре", екінші октаваның "до" диапазонда жеңіл	**1.Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту.. **2. Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау **Міндеті**: Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **Міндеті:** **Жапсыру.** Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. **Сурет.** Тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру (құстар). **Құрастыру.** Табиғи (ағаш, дәннің түрлері) және қалдық заттардан құрастыруға баулу.	**1.Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын контурдан шықпай бастыруды, бояуды үйрету. **2. Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті**: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **4. Музыка** **Міндеті:** «Еркін микрофон» **Шарты:** Өткен әндерді өз еріктерімен	**1.Сөйлеуді дамыту** Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті **Міндеті:** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Өсімдіктер әлемі. Жануарлар әлемі **Міндеті:** Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, "орман", "шалғын" және "бақша" ұғымдарымен таныстыру. Жануарлар әлемі Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату.. **3.Көркем әдебиет** «Ақымақ қасқыр» ертегі

	баулу. **4. Дене шынықтыру** «Баскетбол элементтері» **Міндеті:** шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы "жыланша" жүгіру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру.	дауыспен ән айту үйрету. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді топпен орындауға үйрету	**4. Дене шынықтыру** «Воланды ракеткамен соғып үйрену» **Міндеті:** әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу	кезектесіп микрофонмен орындау	**Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **4. Дене шынықтыру** «Заттардың арасымен еңбектеу **Міндеті:** бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу. Спорттық ойындар. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру

2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. **(сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).				
Серуен	**Шалшықтарды бақылау (карта № 14)** **Міндеті:**назарын Ертеңгіліклік шалшықтардың бетін мұз жабатынына аударту. Осы жағдайда судың қандай күйде екенін еске түсіру (қатты). Мұздың қасиетін анықтау (суық, сусымалы, мөлдір, жылы болса ериді). **Көркем сөз** Аспандағы көленке жерге суын шашады (бұлт пен жаңбыр) **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Аяқтарыңды сулап алма» Балаларды алға қарай тақтайшадан тақтайшаға ептілікпен секіріп үйренуге жаттықтыру. Балалардың тез қарқында қимыл	**Бақшада өнім жинауды бақылау (карта № 15)** **Міндеті:** бақшадағы көкөністерді жинау қажет, әйтпесе олар үсіп кетуі мүмкін. Балалармен өнімді жинағанға дейін бақшаны қарап шығу. **Көркем сөз** Берекесін сыйлауға, Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді Мақал-мәтелдер Не ексең, соны орасың. Қыстың қамын жазда ойла. **Ырым** Егер көкөністердің қабығы жұқа болса – қыс жылы, қалың және қатты болса – аязды болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Бағбаншылар» Жүгіріп жарыса	**Құстарды бақылау (қараторғай, қара қарға, қаратамақ, қаз, үйректің ұшып кетуі) (карта № 16)** **Міндеті:** құстардың күз айында өмір сүру мәндерін өзгертетіні туралы ой қалыптастыру, ауа-райындағы өзгерістермен байланыстыру. **Көркем сөз** «Қанатын қағып қаздар да, Көкпенен жүзіп өткен-ді» **Ырымдар** Қаз ұшса – жақында қар түседі. Қараторғай ұзаққа ұшпаса – күз құрғақ болады. Қаздар ұшса, қыстың жақындағаны **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Құстардың ұшып	**Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау (карта №17)** **Міндеті:** Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау Салқын біліне бастағанда құстар үйлерді паналайды. Олар адамдарға қор іздеп келеді. **Көркем сөз** Торғай отыр томпиып, Құйрықтары шолтиып. Сауысқаның сақ отыр, Сары шымшық тағы отыр **Ырымдар** Сары шымшық үйге ұшып қонса – қыс мезгілінің жақындағаны. Торғайлар орыннан	**Ағаштарды бақылау (қайың, үйеңкі, терек, шырша, шетен ағашы, қарағаш) (карта №18)** **Міндеті:** аулада өсіп тұрған ағаштарды айыра білге үйрету. Күз айында ағаштардың қандай өзгерістерге ұшырайтынын баяндау. Себебін сұрау? Жапырақты және қылқанды ағаштар туралы түсіндіру. Балаларға ағаштарды күтуге, олардан табиғат сұлулығының көркін сезінуге тәрбиелеу. **Көркем сөз** Көше бойы аралас, Қаптап өскен қарағаш. Жемісі жоқ болса да, Саясы көп дара ағаш (А. Шаяхметов)

	жасай алуына қол жеткізу. **Еңбектену әрекеті** Қажетінше (табиғат бұрышындағы гүлдерді суару) Өсімдіктерге жүйелі күтім жасау дағдыларына тәрбиелеу. Өз еңбегінің қажеттілігін сезіндіру. Еңбек дағдыларын дамыту. **Дидактикалық ойындар**. **Тәжірибелер мен сұрыптамалар** «Кім табиғат құбылыстары жайлы жұмбақтарды көп біледі» Өлі табиғат құбылыстары туралы балалардың білімдерін бекіту, жұмбақтарды еске сақтауға үйрету. **Жеке жұмыс**: жұмбақ шешу: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік іс-әрекет** Балаларға ойынға қатысушы сыңарларының қимылдарын өз қимылдарымен	отырып (топтарға бөліну), тапсырманы орындау (көкөніс дақылдарын жинау). Тапсырманы дұрыс және бірінші болып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынның аяқталуы бойынша әр топтағы балалар құрамын санау. **Еңбектену әрекеті** Бақшадағы өнімді жинау Сәбіз бен қызанақты ұқыпты қазып алу, қазылған көкөністерді жәшіктер мен себеттерге салу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тату жұмыс жасай білуге, бір-біріне кедергі келтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға дағдыландыру. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Көкөністерге қажетті сөздерді тап» Көкөністерге қатысты қажетті сөздерді таңда: байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. «Үсті-асты» Сабағына	кетуі» Балалардың тірек-қимыл белсенділіктерін іске асыру, сәйкес дыбыстар арқылы әрекеттер жасау және қимылдарға сөздер үйлестіру. **Еңбектену әрекеті** Бақшада түбірлерді қазу Балаларды еңбектенуге тәрбиелеу, күректі қолдана отырып, сол аяқтың көмегімен жер түптерін қазу, жерді күрек сабының бойындай қазу. Қазылған құмды бір жағына үю. Күрекпен және тырмамен жұмыс жасай білуге үйрету. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** Жыл құстарын атау (доппен ойын) Допты лақтыру әдісі арқылы жыл құстарын тез атау. **Жеке жұмыс**: мақал-мәтел жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік әрекет** Балаларды өз рольдері мен серіктестерінің	орынға ұша берсе көп ұзамай жел тұрады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Аққулар мен қаздар» Балалардың тірек-қимыл әрекеттері мен сөйлеу қабілеттерін дамыту. Еңбектену әрекеті Құстарға арналған азық дайындау Балалармен бірге құстарға азық жинау (шұңқыр түбі, орындар). Азықтарды нығыздап байлау, жүктелген жұмысқа жауапкершілікпен қарау. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар.** «Сипаттауына қарап құсты анықта» Балаларға түрлі құстарды салу арқылы жаттығу жасату, суреттеп бейнелеуден оларды бірден табу. Өзара сөйлесу дағдыларын дамыту. **Жеке жұмыс**: жұмбақ шешу: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік әрекет** Ойын барысында	Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап. Саясында ән салып, Құстар жүрген сайрап. Салқын түссе шешіліп, Қалады өзі жайрап. (Ағаш) **Ырымдар** Егер де қайың ағашының жапырақтары жоғарыдан бастап сарғайса күз ерте түседі, ал төменнен болса – кеш түседі. Шетен ағашының жемісі көп болса – жаз жаңбырлы және қыс қатты болады, аз болса –күз құрғақ болады. **Қимыл - қозғалыс ойыны:** «Аталған ағашқа жүгіру» Сыртқы көріністері ұқсас бола тұрса да ағаштардың айырмашылығын табу, қандай ағаш аталды, және сәйкес келсе «бір, екі, үш – жүгіреміз біз!» деп дабылмен жүгіру. **Еңбектену әрекеті** Құстарды қыста

	үйлестіре алуға үйретуді одан әрі дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тамырын сәйкес теруге үйрету. **Жеке жұмыс**: санамақ жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	рольдерін есте сақтауға оқыту, ойын барысын толық орындауға және 1 сюжетте 2-3 рөл сомдауға үйрету; қарым-қатынас ережесін білу – бағыну, теңдік, басқару. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	балаларды достық, ұжымдық қарым-қатынас мәдениеті мен ережелеріне үйрету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	тамақтандыру үшін ағаш дәндері мен талдарын жинау Балаларды жұмыс жасай білуге үйрету, ол еңбектің мәнін түсіндіру. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар**. Тәжірибе жасау. Түрлі ағаштардың жапырақтарын қарау, ұстау, көру арқылы ағаш жапырақтарының кедір-бұдыр ма әлде тегіс пе екенін анықтау. Түйін. Ағаштардың жапырақтары әр түрлі. **Жеке жұмыс**: жұмбақ шешу: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту,				

	орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 4** **Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық « Самал жел» - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: «Ф-ф-ф». «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі

	Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Әңгімелесу:** «Күз мезгілі» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** **«**Әткеншек» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды	**Дидактикалық ойын:** «Пішіндерді ажырат» **Міндеті** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:** «Бестемше» **Міндеті:**Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Әңгімелесу** Қарапайым экологиялық ұғымдар **Міндеті:** адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:**	**Дидактикалық ойын:** «Сабын көбіктері» **Міндеті:** Балаларды дұрыс тыныс алуға үйрету. Жануарлардың күзгі тіршілігіне қандай жағдайлар жасау керектігі туралы әңгімелесу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:** «Бәйге» **Міндеті:**Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды	**Дидактикалық ойын:** «Кімге не керек?» **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсіну және бағалау **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын:** «Әткеншек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық

	(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын:** «Мақал-мәтелді жалғастыр» **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қазақ тілі***)**	**Дидактикалық ойын:** “Не қайда өседі?” **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	«Айгөлек» **Міндеті:**Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын:** "Күз ерекшеліктері?” **Міндеті:** Қоршаған ортамен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**(дене шынықтыру**)** **Зерттеу іс-әрекеті:** **«**Су қасиеттері» **Міндеті:** Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Зерттеу іс-әрекеті:** «Құм қасиеттері» **Міндеті:** Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын:** «Тәулік бөліктері» **Міндеті:** тәулік бөліктерін ажыратуға, олардың сипаттамалық ерекшеліктерін түсіндіруді жалғастыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *С. Жігер*	**Коммуникативтік дағдылар:** Сурет бойынша әңгіме құрастыру **Міндеті:** қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *С. Жігер*	**Коммуникативтік дағдылар:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** сан есімдерді ретімен атауды, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде байланыстыруға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Б. Нығымет*	**Коммуникативтік дағдылар:** «Түлкі мен Тырна» ертегісін мазмұндау **Міндеті:** шығарма мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Ж. Айсултан*	**Коммуникативтік дағдылар:** «Менің отбасым» Сурет бойынша әңгіме құрастыру **Міндеті:** өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Е. Медина*

Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).				
Серуен	**Шалшықтарды бақылау (карта № 14)** **Міндеті:**назарын Ертеңгіліклік шалшықтардың бетін мұз жабатынына аударту. Осы жағдайда судың қандай күйде екенін еске түсіру (қатты). Мұздың қасиетін анықтау (суық, сусымалы, мөлдір, жылы болса ериді). **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Бақшада өнім жинауды бақылау (карта № 15)** **Міндеті:** бақшадағы көкөністерді жинау қажет, әйтпесе олар үсіп кетуі мүмкін. Балалармен өнімді жинағанға дейін бақшаны қарап шығу. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Құстарды бақылау (қараторғай, қара қарға, қаратамақ, қаз, үйректің ұшып кетуі) (карта № 16)** **Міндеті:** құстардың күз айында өмір сүру мәндерін өзгертетіні туралы ой қалыптастыру, ауа-райындағы өзгерістермен байланыстыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау (карта №17)** **Міндеті:** Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау Салқын біліне бастағанда құстар үйлерді паналайды. Олар адамдарға қор іздеп келеді. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Ағаштарды бақылау (қайың, үйеңкі, терек, шырша, шетен ағашы, қарағаш) (карта №18)** **Міндеті:** аулада өсіп тұрған ағаштарды айыра білге үйрету. Күз айында ағаштардың қандай өзгерістерге ұшырайтынын баяндау. Себебін сұрау? Жапырақты және қылқанды ағаштар туралы түсіндіру. Балаларға ағаштарды күтуге, олардан табиғат сұлулығының көркін сезінуге тәрбиелеу. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Кітаптар бұрышында»** **Міндеті:** Кітаптарды қарау, балалардың назарын	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Кейіпкерді сипатта» (Сын есімдермен жұмыс) **Міндеті:** баланың	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Ертегіні жалғастыр» (Сөйлем құрау) **Міндеті:** ойлауын және сөйлеу тізбегін	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Ертегілер шатасты» (Зейінді дамыту) **Міндеті:** Баланың	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театраландырылған ойын:** **«**Мақтақыз бен мысық» ертегісін

іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** Жедел көмек: «01, 102, 103 — көмекке кел!» **Міндеті:** Құтқару қызметтерінің нөмірлерін жаттау. **Қажетті құралдар:** Ойыншық телефондар. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір жағдайды айтады (мысалы: «Үй түтіндеп кетті» немесе «Біреудің басы ауырып қалды»). Бала тиісті нөмірді теріп, диспетчерге (тәрбиешіге) өзін таныстырып, мекенжайын айтуды жаттығады. айтып, алыстауы тиіс.	сөздік қорын жаңа анықтауыштармен толтырады. **Ойын шарты:** ертегі кейіпкерін атау керек (мысалы, Түлкі), ал бала оның қандай екенін айту керек. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері **Міндеті:** Үйдегі міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	дамытады. **Ойын шарты:** ертегінің бір сөйлемін бастау керек, бала келесі сөйлемді ойлап тауып, хикаяны басқа арнаға бұруы керек. **Мысалы:** **«**Ертеде бір кішкентай тиын болыпты, ол орман ішінде келе жатып, үлкен сандық тауып алыпты...» **Бала: «**Сандықты ашса, ішінде толы жаңғақтар бар екен!» **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері **Міндеті:** балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	есте сақтау қабілетін және сөздерді дұрыс қолдануын тексереді. **Ойын шарты:** Сіз ертегінің мазмұнын әдейі қате айтасыз, ал бала сізді тоқтатып, дұрыс нұсқасын айтуы керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Біз тәртіпті сақтаймыз» **Міндеті**: көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол) туралы білімдерін қалыптастыру	сахналау **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам» **Міндеті**: бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Сөздік минимум:** бағдаршам, жүргіншілер жолы, самокат, велосипед.
Балалардың үйге қайтуы	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау. Отбасылық саяхаттар туралы естелік фотоларды жіберуін	Табиғи материалдарды жинауға көмектесу. Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Ата аналарды балабақшада бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру	Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру	Ата-аналарға кеңес: «Бала шынықтырундегі отбасының ролі және балабақша мен отбасы

	сұрау.				арасындағы қарым-қатынасты жетілдіру»

Дидактикалық ойындар:

1 апта

«Апта күндері

Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндері туралы білімді бекіту.

Ойын ережесі мен барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты лақтырып, бір сұрақ қояды (мысалы, «Бүгін аптаның қай күні?», «Кеше қай күн болды?» немесе «Аптаның үшінші күні қалай аталады?»). Допты қағып алған бала сұраққа дұрыс жауап беріп, допты қайтаруы тиіс.

«Сөзді есіңе сақта»

Міндеті: Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен байыту.

Ойын ережесі мен барысы: Тәрбиеші бірнеше тұрмыстық заттың (мысалы: кесе, қасық, орындық) атын атайды. Балалар сол сөздерді мұқият тыңдап, ретімен қайталауы керек. Кім көп сөзді қатесіз есінде сақтап айтса, сол жеңімпаз атанады.

«Сандар тізбегі»

Міндеті: Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру және сандарды ретімен қоюды үйрету.

Ойын ережесі мен барысы: Үстел үстінде сандар жазылған карточкалар араласып жатады. Балалардың мақсаты — сандарды 1-ден 10-ға дейін (немесе керісінше) өсу немесе кему ретімен тізбектеп қою.

«Жұмбақтың жауабын мүсінде»

Міндеті: Заттарды (ойыншықтар, ыдыстар) мүсіндеу, қол мен саусақ қимылдарын жетілдіру.

Ойын ережесі мен барысы: Тәрбиеші балаларға бір зат (мысалы, алма, табақ немесе қуыршақ) туралы жұмбақ жасырады. Балалар жұмбақтың шешуін дауыстап айтпай, ермексаздан мүсіндеп көрсетуі керек.

2 апта

«Төлдерін тап»

Міндеті Үй жануарлары мен олардың төлдерін ажырата білуге, дұрыс атауға үйрету.

Ойын ережесі: Тәрбиеші үй жануарының суретін көрсеткенде, бала оның төлін тауып, атын атауы тиіс.

Ойын барысы: Үстел үстінде үй жануарлары мен төлдердің суреттері араласып жатады. Балалар кезекпен шығып, «анасы мен баласын» жұптап жинайды. Мысалы: «Мынау — сиыр, оның төлі — бұзау».

«Дыбысты ата»

Міндеті: Сөздегі белгілі бір дыбыстарды есту арқылы анықтау қабілетін дамыту.

Ойын ережесі: Тәрбиеші айтқан сөздегі бірінші немесе соңғы дыбысты тез тауып айту керек.
Ойын барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты лақтырып, бір сөз айтады (мысалы: «Алма»). Допты қағып алған бала сөздің қандай дыбыстан басталып тұрғанын («А» дыбысы) айтып, допты кері қайтарады.

«Күзгі жемістер мен көкөністер»
Міндеті: Жемістер мен көкөністерді ажырату, олардың өсетін жерін білу.
Ойын ережесі: Жемістерді себетке, ал көкөністерді қапшыққа дұрыс жинау.
Ойын барысы: Еденде жемістер мен көкөністердің муляждары жатады. Балалар екі топқа бөлінеді: бірінші топ бақшада өсетіндерді (көкөністер), екінші топ бақта өсетіндерді (жемістер) жинайды. Соңында әр заттың аты мен түсі аталады.

«Не артық?»
Міндеті: Логикалық ойлауды, заттарды ортақ белгілері бойынша топтастыруды үйрету.
Ойын ережесі: Төрт суреттің ішінен басқаларына ұқсамайтын бір суретті тауып, себебін түсіндіру.
Ойын барысы: Тәрбиеші карточка көрсетеді (мысалы: қияр, қызанақ, сәбіз, алма). Бала «Алма артық, өйткені ол жеміс, ал қалғандары көкөністер» деп жауап береді.

3 апта
«Оң жақ, сол жақ»
Міндеті Кеңістікті бағдарлауды (оң, сол, жоғары, төмен) бекіту.
Ойын ережесі: Тәрбиешінің бұйрығын мүлтіксіз және жылдам орындау.
Ойын барысы: Балалар орындарынан тұрады. Тәрбиеші: «Оң қолыңмен сол құлағыңды ұста», «Оң жағыңа қадам жаса», «Сол қолыңды жоғары көтер» деп бұйрықтар береді. Қателескен бала ойыннан шығады.

«Сиқырлы қапшық»
Міндеті Заттарды сипап сезу арқылы тану, олардың қасиеттерін сипаттау.
Ойын ережесі: Қапшықтың ішіне қарамай, тек қолмен ұстап көру арқылы заттың не екенін табу.

Ойын барысы: Қапшыққа түрлі пішінді ойыншықтар салынады. Бала қолын салып, бір затты ұстайды. Оны сыртқа шығармай тұрып: «Бұл дөңгелек, тегіс, қатты, бұл — текше (кубик)» деп сипаттайды, сосын көрсетіп тексереді.

«Жылы-суық»
Міндеті Сөздік қорды антонимдермен байыту, сезім мүшелері туралы білімді бекіту.
Ойын ережесі: Тәрбиеші айтқан сөзге қарама-қарсы мағыналы сөзді тез табу.
Ойын барысы: Тәрбиеші допты лақтырып: «Күн жылы» дейді. Бала допты қағып алып: «Күн суық» деп жауап береді. Сол сияқты: «Ас ыстық — Мұз суық», «Жаз ыстық — Қыс суық».

«Қайсысы көп?»
Міндеті Сандарды салыстыру, «көп», «аз», «тең» ұғымдарын қолдану.

Ойын ережесі: Екі топтағы заттарды санап, қай топта заттың көп екенін көрсету.
Ойын барысы: Тақтаға екі қатарға түрлі карточкалар ілінеді (мысалы, 5 саңырауқұлақ және 3 шырша). Балалар санайды да: «Саңырауқұлақ шыршадан көп» немесе «Бес үштен көп» деп айтады.

4 апта
«Кім жылдам?»
Міндеті: Балалардың ойлау жылдамдығын, есте сақтау қабілетін және зеректігін арттыру.
Ойын ережесі: Тәрбиешінің сұрағына немесе тапсырмасына бірінші болып дұрыс жауап беру.
Барысы: Тәрбиеші белгілі бір тақырыпта (мысалы, жануарлар немесе түстер) сұрақ қояды. Мысалы: «Қызыл түсті заттарды ата!». Кім бірінші болып 3 затты атаса, сол жеңімпаз атанады.

«Заттарды топтастыр»
Міндеті: Заттарды ортақ белгілеріне (түсі, пішіні, көлемі) қарай топтастыруды үйрету.
Ойын ережесі: Берілген заттарды қателеспей тиісті топтарға бөлу.
Барысы: Ортада араласып жатқан ойыншықтар немесе карточкалар беріледі. Тәрбиеші: «Тек дөңгелек пішінді заттарды жина» немесе «Тек ағаштан жасалған заттарды бір бөлек қой» дейді. Балалар заттарды қасиетіне қарай бөледі.

«Үйін тап»
Міндеті: Жануарлардың мекенін, заттардың сақталу орнын білу дағдыларын бекіту.
Ойын ережесі: Әр жануарды немесе затты өз орнына (үйіне) дұрыс орналастыру.
Барысы: Тақтада түрлі «үйлердің» (апан, ұя, қора, үй) суреттері тұрады. Балалар жануарлардың суреттерін алып, оларды тиісті үйлеріне апарып қояды. Мысалы: аю — апанға, құс — ұяға.

«Қай мезгілде болады?»
Міндеті: Жыл мезгілдері және олардың ерекшеліктері туралы білімді жүйелеу.
Ойын ережесі: Көрсетілген құбылыстың немесе іс-әрекеттің қай мезгілге тән екенін анықтау.
Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді (қар жауып тұр, гүл ашылды, жапырақтар сарғайды). Балалар: «Бұл — қыс», «Бұл — күз» деп жауап беріп, сол мезгілдің басқа да белгілерін атайды.

5 апта
«Бір және көп»
Міндеті: Заттардың санын ажырату, жекеше және көпше түрде атауды үйрету.
Ойын ережесі: Бір зат пен көп затты дұрыс атап, сан есімдерді орынды қолдану.
Барысы: Тәрбиеші бір затты (мысалы, бір алма) көрсеткенде бала «Бір алма» дейді, ал бірнеше алманы көрсеткенде «Көп алма» немесе «Бес алма» деп жауап береді.
«Не өзгереді?»
Міндеті: Зейінді, байқампаздықты және есте сақтауды дамыту.
Ойын ережесі: Көзді жұмып ашқанда үстел үстіндегі өзгерісті (қай зат жоқ немесе орны ауысқан) табу.

Барысы: Үстелге 4-5 ойыншық қойылады. Балалар көзін жұмады, тәрбиеші бір ойыншықты тығып қояды. Балалар көзін ашқанда қай ойыншықтың жоқ екенін айтуы керек.

«Пішіндерді құрастыр»
Міндеті: Геометриялық пішіндерден тұтас бейне құрастыру, қиялды дамыту.
Ойын ережесі: Үлгіге қарап немесе өз ойынан түрлі пішіндерді біріктіріп сурет құрау.
Барысы: Балаларға қиылған геометриялық пішіндер (төртбұрыш, үшбұрыш, дөңгелек) беріледі. Балалар олардан үй, мәшине немесе шырша құрастырып шығады.

«Мамандықтар әлемі»
Міндеті: Мамандық иелері және олардың еңбек құралдары туралы түсінікті бекіту.
Ойын ережесі: Әр мамандық иесіне қажетті құралды дұрыс таңдап беру.
Барысы: Ортаға дәрігер, мұғалім, аспаз суреттері қойылады. Балалар қоржыннан құралдарды (фонендоскоп, қалам, ожау) алып, тиісті мамандық иесінің жанына қояды және оның не істейтінін айтып береді.

Музыкалық ойындар:

«Үнінен таны»
Міндеті: Балаларды музыкалық аспаптарда қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету.
Ойын барысы: Балалар шеңбер бойымен отырады. Тәрбиеші бір музыкалық аспаптың үнін шығарады (экранның артында немесе көрінбейтін жерде). Балалар аспаптың атын атап, содан соң сол аспапты алып, таныс әуенді өздері орындауға тырысады.

«Музыкалық сағат»
Міндеті: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.
Ойын барысы: Балалар музыкалық фразалар арасында тыныс алуды сақтай отырып, тәрбиешінің белгісімен (сағат тілінің қозғалысына ұқсас) әнді бастайды және тоқтатады.

«Музыкадағы үш кит»
Міндеті: Балаларды музыканың негізгі жанрларын (марш, би, ән) ажыратуға және аспаптарда ойнауға үйрету.
Ойын барысы: Тәрбиеші әртүрлі жанрдағы музыкаларды қосады. Балалар егер «марш» болса — адымдайды, «би» болса — би қимылдарын жасайды, «ән» болса — ән айтуға ыңғайланады. Кейін осы ырғақтарды аспаптармен сүйемелдейді.

Дидактикалық ойын: «Әнді жалғастыр»
Міндеті: Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға үйрету.
Ойын барысы: Тәрбиеші таныс әннің басын бастайды, ал балалар кезекпен немесе топпен әнді әрі қарай жалғастырып айтып кетуі керек. Мұнда әннің көңіл-күйін сақтау маңызды.

«Музыкалық аспаптарда ойнау»
Міндеті: Қарапайым, таныс әуендерді топпен орындауға үйрету.
Ойын барысы: Балалар музыкалық аспаптарды таңдап алып, тәрбиеші ұсынған әуеннің ырғағын сақтай отырып, бірге орындайды

Саусақ жаттығулары:

«Үкі»
Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»))
Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді»))
Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері»))
Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі»))
Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады)
Қараңғыға қанат қақты

«Салат»
Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды)
Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды)
Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді)
Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды)
Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді)
Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді)

«Өрмекші»
Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы)
Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады)
Нөсер тек кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі)
Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды)
Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі)
Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады)
Өрмекші өрмек тоқуға
Кірісті, дереу, тезірек

Тәжірибелер:

Тәжірибе: Су айналымы (Табиғаттағы айналым)

Міндеті: Судың қалай буға айналатынын және жаңбыр болып жауатынын түсіндіру.
Құралдар: Ыстық су құйылған ыдыс, шыны қақпақ немесе тәрелке.
Барысы:
1. **Булану:** Ыдысқа ыстық су құйып, бетін қақпақпен жабу. Будың жоғары көтерілгенін көрсету.
2. **Конденсация:** Біраз уақыттан кейін қақпақтың астында су тамшыларының жиналғанын байқау.
3. **Жауын:** Қақпақты сәл қисайтып, тамшылардың қайтадан суға құйылғанын (жаңбыр) көрсету.
Қорытынды: Күн суды қыздырып, ол бу болып аспанға көтеріледі, суығанда қайтадан жаңбыр болып жерге түседі

Зерттеу: Бұлт қайдан пайда болды?
Міндеті: Бұлттың түзілу процесін қарапайым тәжірибемен көрсету.
Құралдар: Шыны банка, ыстық су, мұз кесектері.
Барысы:
1. **Бу жасау:** Банкаға аздап ыстық су құйып, будың пайда болуын күту.
2. **Суыту:** Банканың бетіне темір қақпақ қойып, үстіне мұз кесектерін салу.
3. **Бұлт:** Банканың ішінде жылы бу мен суық қақпақтың әсерінен "тұман" немесе "кішкентай бұлттың" пайда болғанын бақылау.
Қорытынды: Жылы ауа жоғары көтеріліп, суық қабатпен кездескенде бұлтқа айналады.

«Судың қасиеттері»
Барысы: Балаларға су құйылған стақандар беріледі. Судың мөлдірлігін (ішіне зат салу арқылы), дәмін және иісін тексеріп көреді. Судың түссіз, иіссіз екеніне көз жеткізеді
Міндеті: Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді және қорытынды жасауды дамыту.

Зерттеу: Нан бізге қайдан келеді?
Міндеті: Нанның дастарханға келу жолы туралы түсінік беру, еңбекті құрметтеуге баулу.
Барысы:
1. **Дән:** Балаларға бидай дәнін көрсетіп, оның жерге егілетінін түсіндіру.
2. **Диірмен:** Дәннен ұн қалай алынатынын (тартылуын) әңгімелеу.
3. **Қамыр:** Ұннан қамыр илеп, нан пісіру процесін көрсету (бейнеролик немесе суреттер арқылы).
Қорытынды: Нан көптеген адамдардың (диқан, диірменші, наубайшы) қажырлы еңбегімен келеді.

Дидактикалық ойын-зерттеу: Кім қайда өмір сүреді?
Міндеті: Жануарлар мен құстардың мекен ету ортасы туралы білімді бекіту.
Барысы:
1. **Талқылау:** Балаларға әртүрлі мекендердің (орман, су, үй, ұя) суреттерін көрсету.
2. **Сәйкестендіру:** Балалар жануарлардың мүсіндерін немесе суреттерін тиісті мекеніне қоюы керек (мысалы: балық – суға, аю – інге/орманға).
3. **Түсіндіру:** Неліктен ол жануар сол жерде өмір сүретінін айтып беру.

1. Ауа шарын оған зиянын тигізіп алмай қалай жаруға болады?
Егер де әуе түйіршікті тессек онда бала оның жарылатынын біледі. Түйіршіктің (шардың) екі жағына кішкене скотч жабыстырыңыз. Енді сіз шарды скотч арқылы оған ешқандай зиянын тигізбей жара аласыз.
2.Сиқырлы айна немесе 1? 3? 5?
90̊ астам бұрышпен екі айнаналарды қойыңыз. Бұрышқа бір алманы қойыңыз. Мұнда басталады, бірақ нағыз керемет басталады былай. Алма үшеу болды. Ал егер де айна арасындағы бұрышты біртіндеп азайта берсе, онда алма саны көбейеді. Басқаша айтқанда айналардың бұрыштары жақындаған сайын көп заттар көріне бастайды. Өзіңіздің балаңыздан сұраңыз бір алманы кеспей 3,5,7 алма жасайға болады ма деп сұрасаңыз. Ол сізге не деп жауап береді? Ал қазір жоғарыдағы тәжірибені қойыңыз.

3.Тіземдегі шөптің жасыл ізін қалай тазалауға болады?
Кез келген жасыл өсімдіктің жас жапырағын алыңыз, оны міндетті түрде стақанға салыңыз және кішкене арақ құйыңыз. Стақанды ыстық су бар кәстүрелге салыңыз (су буы моншасынды) бірақ ең түбіне кез-келген ағашты дөңгелекті кәстүрелдің түбіне салыңыз. Кәстүрелдегі су суыған кезде стақаннан қыстырғышпен жапырақтарды алып шығыңыз. Олар түстерін жоғалтады, ал арақ гауһардай жасыл болады, себебі жапырақтардан өсімдіктің жасыл бояуы хлорофил бөлінеді. Ол өсімдіктерге күн энергиясымен қоректенуге көмектеседі. Бұл тәжірибе өмірде пайдалы. Мысалы, егер балаңыз байқаусыздан тізесін немесе қолын шөппен былғап алса, онда оны одекалонмен немесе алкоголді спиртпен кетіруге болады.

4. Электр зарядтары туралы тұжырымдама
Шағын ауа шарын үрлеңіз. Осы шарды жүнге немесе теріге одан жақсысы өзіңіздің шаштарыңызға уқалаңыз, осы кезде сіз шар бөлмедегі бүкіл заттарға жабыса бастағанын көресіз; шкафқа, қабырғаға ал енді ең бастысы – балаға.
Бұл заттардың барлығында белгіленген электр зарядтары бар екенін түсіндіреді. Әр түрлі материалдардың байланысы нәтижесінде электр зарядтары бөлінеді.

5. Билейтін фольга
Алюминді фольганы (шоколадтың немесе кәмпиттің жылтыр қабығын) өте ұзын және тар жолақтар қиыңыз. Тарақ сияқты шаш арқылы өткізіп, содан соң оны сегменттерге жақын әкеліңіз. Осы кезде жолақтар «билей» бастайды. Бұл дегеніміз олар бір-біріне оң және теріс электр зарядтарын таратады.

Ұлттық ойындар:
«Бәйге»
Бұл ойын балабақша жағдайында атпен емес, **жүгіру** немесе **«атқа міну» (таяқшамен)** түрінде өткізіледі.
Ойын барысы: Балалар сөре сызығына тұрады. Белгі берілгенде, олар белгіленген мәреге дейін жүгіруі керек.
Ережесі:
Белгі берілмей тұрып жүгіруге болмайды.
Бір-бірін итермей, өз жолымен жүгіруі тиіс.
Мәреге бірінші жеткен бала жеңімпаз атанады.

«Айгөлек»
Міндеті: Балаларды ұйымшылдыққа, батылдыққа баулу, ереже сақтауды үйрету.

Барысы: Балалар тең екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы қол ұстасып тұрады. Бірінші топ: «Айгөлек-ау, айгөлек, айдың жүзі дөңгелек. Темір шынжыр үзетін, бізден сізге кім керек?» – деп сұрайды. Екінші топ бір баланың атын атайды. Сол бала жүгіріп келіп, қарсы топтың ұстасып тұрған қолын үзіп өтуі керек. Үзіп өтсе, сол топтан бір баланы өз тобына алып кетеді, үзе алмаса, өзі сол топта қалады.

«Соқыр теке»
Міндеті: Ептілікке, сезімталдыққа тәрбиелеу, кеңістікті бағдарлауды дамыту.
Барысы: Ортаға бір бала шығады, оның көзін орамалмен байлап қояды. Қалған балалар айнала жүріп, «соқыр текені» түрткілеп немесе дыбыс шығарып мазалайды. «Соқыр теке» дыбыс шыққан жаққа бағытталып, қашып жүрген балалардың бірін ұстап алуы керек. Кім ұсталса, сол келесі «соқыр теке» болады.

«Жүзік жасырмақ»
Міндеті: Балалардың байқағыштығын, тапқырлығын және зейінін дамыту.
Барысы: Балалар жарты шеңбер құрып, алақандарын біріктіріп отырады. Бастаушы жүзікті (немесе кішкентай затты) алақанына салып, әр баланың алақанына салған болып шығады. Бір балаға сездірмей тастап кетеді де: «Жүзігімді тап!» – дейді. Іздеуші бала жүзіктің кімде екенін табуы керек. Тапса, жүзік иесімен орын ауыстырады.

«Бестемше» ойыны
Міндеті: Балаларды санауға, ойлауға, тапқырлыққа баулу; ойын ережесін сақтай отырып, қарсыласын сыйлауға үйрету.
Ойын құралдары: Арнайы бес-бестен 10 ұясы (отауы) бар тақта және әр ұяға салынатын бес-бестен құмалақ (барлығы 50 құмалақ).
Ойын ережесі мен барысы:

1. **Басталуы:** Ойынға екі бала қатысады. Тақтаның бір жағындағы 5 ұя — бір баланікі, екінші жағындағы 5 ұя — екінші баланікі. Ойын басында әр ұяда 5 құмалақтан болады.
2. **Жүріс жасау:** Ойынды бастайтын бала өз ұяларының біреуін таңдап, ішіндегі құмалақтарды алып, солдан оңға қарай әр ұяға бір-бірден салып шығады.
    - *Маңызды ереже:* Егер ұяда бір ғана құмалақ болса, ол келесі ұяға салынады. Егер бірнешеу болса, бірінші құмалақ алынған ұяның өзінде қалуы керек (бірақ балаларға арналған жеңіл нұсқада бәрін таратып салуға да болады).
3. **Ұту (Құмалақты алу):** Баланың соңғы құмалағы қарсыласының ұясына түсіп, ондағы құмалақтар санын **жұп** қылса (2, 4, 6, 8, 10), сол ұядағы барлық құмалақты өзіне алып, «қазанға» салады.
4. **Тұздық:** «Бестемшеде» (тоғызқұмалақтан айырмашылығы) әдетте тұздық ережесі қолданылмайды, тек құмалақтарды жұп қылып ұтуға негізделеді.
5. **Ойынның аяқталуы:** Қай баланың ұяларында құмалақ таусылып қалса (атсыз қалу), сол бала жеңіледі немесе ойын соңында «қазанында» құмалағы көп бала жеңімпаз атанады.

«Сақина» (немесе «Сақина тастау»)
Міндеті: Дыбыс бойынша әрекет жасау, зейінділікті арттыру.
Ойын ережесі: 1. Балалар қатарға немесе шеңберге тұрып, алақандарын біріктіріп ұстайды. 2. Бастаушы сақинаны (немесе кішкене затты) алақанының арасына салып, әр баланың алақанына салғандай болып аралап шығады. Ол сақинаны білдіртпей бір баланың алақанына қалдыруы

керек. 3. Одан кейін бастаушы: «Сақинамды сақ ет, сақинам менің нақ ет! Сақина кімде?» – деп сұрайды. 4. Сақинасы бар бала тез тұрып қашып шығуға тырысады, ал көршілері оны ұстап қалуы керек. Егер ол сытылып шықса, өзі бастаушы болады.